

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ/ PREZENČNÍ STUDIUM

2010 – 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Kristýna Škávová

Rozvoj cestovního ruchu v Chorvatsku

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Iveta Hamarneh Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR/ FULL-TIME STUDIES

2010 - 2013

BACHELOR THESIS

Kristýna Škávová

Development of Tourism in Croatia

Prague 2013

**The Bachelor Thesis Work Supervisor:
Ing. Iveta Hamarneh Ph.D.**

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Kristýna Škávová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat Ing. Ivetě Hamarneh Ph.D. za odborné vedení, pomoc a rady při zpracování této práce.

Anotace

Úkolem této bakalářské práce je charakteristika destinace Chorvatska a analýza cestovního ruchu v Chorvatsku. V úvodu je nastíněna aktuální situace z pohledu cestovního ruchu, především příjezdový cestovní ruch. První kapitola se zaměřuje na obecnou charakteristiku destinace a jsou zmíněny základní údaje. Konkrétně je rozebrána ekonomická i politická situace, mentalita zdejších lidí, náboženství i historie země. Druhá kapitola šetří SWOT analýzu a kompletní analýzu cestovního ruchu. Ve třetí kapitole jsou představeny hlavní turistické atraktivita. Čtvrtá kapitola je věnována praktické části a týká se dotazníkového šetření, následné analýzy a z ní vycházející návrhy pro podporu a rozvoj cestovního ruchu do budoucna.

Klíčové pojmy

Analýzy, cestovní ruch, Chorvatsko, Evropská Unie, hospodářství, segmentace trhu, tržby, turistické cíle, zaměstnanost

Annotation

The aim of this work is present the complete characteristics of particular destination - Croatia. The introduction outlines the current situation in terms of tourism, especially incoming tourism in Croatia. The first chapter focuses on the general characteristics of the destination and there are mentioned basic data too. In particular we analyzed the economic and political situation, the mentality of the local people, religion and history of the country. The second chapter investigates SWOT analysis and complete analysis of tourism. The third chapter presents the main tourist attractions. The fourth chapter is devoted to the practical part: it regards to the survey, the subsequent analysis and the ensuing proposals for the promotion and development of tourism in the future.

Key words

Analysis, Croatia, employment, European Union, economy, market segmentation, sales, tourism, tourist destinations

OBSAH

ÚVOD	8
1 CHORVATSKO – OBECNÁ CHARAKTERISTIKA.....	9
1.1 Cestovní ruch	9
1.2 Geografie	11
1.3 Podnebí	12
1.4 Historie	14
1.5 Obyvatelstvo a kultura	15
1.6 Ekonomická situace.....	17
1.7 Politická situace	18
2 ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU V CHORVATSKU	20
2.1 Charakteristika cestovního ruchu	20
2.2 Analýza příjezdového cestovního ruchu v Chorvatsku.....	21
2.3 Příjmy z cestovního ruchu	24
2.4 Domácí cestovní ruch.....	25
2.5 SWOT Analýza.....	26
2.5.1 SWOT Analýza z pohledu turistické nabídky Chorvatska jako destinace ..27	
3 HLAVNÍ TURISTICKÉ ATRAKTIVITY.....	31
3.1 Záhřeb.....	34
3.2 Istrie	35
3.3 Zadarsko	38
3.4 Střední Dalmácie	41
3.5 Jižní Dalmácie	44
3.6 Chorvatské ostrovy.....	48
4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	52
4.1 Cíle průzkumu	52
4.2 Vyhodnocení	53
4.3 Shrnutí a závěr šetření	55
ZÁVĚR	57
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	59
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	62
SEZNAM PŘÍLOH	63

ÚVOD

Cílem této bakalářské práce je kompletní rozbor Chorvatska jako turistické destinace a analýza příjezdového cestovního ruchu. Součástí práce jsou i návrhy na zvýšení návštěvnosti destinace ve spojení s podporou rozvoje cestovního ruchu. Zpočátku jsou uvedeny základní informace o Chorvatsku, včetně popisu aktuální situace v zemi a jednotlivých destinacích, vzhledem k rozšířenému cestovnímu ruchu, zejména příjezdový cestovní ruch.

První kapitola pojednává o obecné charakteristice destinace. Jedná se o politickou situaci, ekonomickou situaci, mentalitu obyvatel, náboženství, demokratickou situaci a o historii země, tedy i o rozpadu Jugoslávie, kdy Chorvatsko vedlo válku za svou nezávislost. Dále je popsána geografická poloha i podnebí země.

V další části práce jsou zkoumány analýzy cestovního ruchu, zejména příjezdového chorvatského cestovního ruchu a vyhodnocení statistik, dále i ekonomická stránka z pohledu cestovního ruchu a zmíněn je i domácí cestovní ruch.

Další část tvoří SWOT analýza, kde jsou popsány všechny slabé a silné stránky, příležitosti a hrozby, týkající se cestovního ruchu v Chorvatsku. V neposlední řadě jsou představeny hlavní atraktivity a destinace, které patří mezi nejoblíbenější a jsou nejnavštěvovanější turisty. U každé turistické destinace a střediska jsou vyzvednuty hlavní lákadla pro turismus.

V praktické části práce je popsán cíl výzkumu, jeho následné vyhodnocení a poté analýza a návrhy i cíle pro zlepšení rozvoje chorvatského cestovního ruchu v budoucnu.

1 CHORVATSKO – OBECNÁ CHARAKTERISTIKA

Chorvatská republika jako demokratický, stabilní a moderní evropská země, v poměru k jeho velikosti, hraje důležitou roli ve světě, který se neustále mění - svět globalizace, regionální, politické a ekonomické integrace, demokratizace mezinárodních vztahů, ale také svět mezinárodního terorismu a násilí. Chorvatsko se nachází na Balkánském poloostrově, patří k turisticky oblíbeným destinacím v Jižní Evropě a jeho zeměpisná poloha je jedním z jejích hlavních strategických výhod. Současné evropské integrační procesy přidávají speciální hodnotu své poloze, mění potenciálně klíčový impuls pro celkový hospodářský rozvoj. Dynamicky se rozvíjející středně velká země má obrovský potenciál nejen v oblasti cestovního ruchu.

Obrázek č.1 – mapa Chorvatska

Zdroj: Orebic. [online]. [cit. 2013-03-21]. Dostupné z:

<http://www.orebic.estranky.cz/fotoalbum/mapky/mapy/chorvatsko.gif.html>

1.1 Cestovní ruch

Chorvatsko patří mezi nejnavštěvovanější země v Jižní Evropě. Od poloviny 90.let se tato destinace stává stále atraktivnější a počet návštěvníků stále roste. Podle statistik z posledních tří let se na této skutečnosti podílejí i turisté z České republiky.

Nejen průzračné moře, krásné zelené ostrovy, rybářské vesnice, pláže, vinohrady, ale i středověká opevněná městečka a římské památky dělají z této země turistický ráj.

Každé léto se statisíce českých i zahraničních turistů přesouvají k oblíbeným destinacím na Jadranu.

Tato země se však pyšní také bohatým kulturním dědictvím, přírodními krásy národních parků, sportovním i kulturním vyžitím, tradičním folklórem a pohostinností, v neposlední řadě zejména celou řadou historických památek z dávných dob.

Chorvatská kultura se po staletí vyvíjela pod nadvládou cizích říší a je rozdělena mezi románsky ovlivněné pobřeží a středoevropské vnitrozemí.

„Chorvatsko je jedním z nejmladších států světa, dříve spadající pod název Jugoslávie. Již tehdy to byla nejnavštěvovanější část Jugoslávie pro jedno z nejkrásnějších pobřeží Středomoří, kterým se nyní může pyšnit před celým světem.“¹

„Nyní, když Chorvatsko dosáhlo své těžce vydobyté nezávislosti, je kladen velký důraz na tradice, které uchovaly smysl pro národní cítění během okupací.“²

Z hlediska návštěvnosti v období letních měsíců je Chorvatsko v Jižní Evropě mezi prvními v žebříčku. Cestovní ruch se v Chorvatsku na hrubém domácím produktu podílí necelými 19 %.

Příjezdový cestovní ruch zde jasně vede před výjezdovým.

V roce 2011 navštívilo Chorvatsko dle oficiálních statistik okolo 700 000 českých turistů. Zdejší ekonomická situace nedovoluje místním obyvatelům větší možnost cestování do zahraničí. Cestovní ruch proto v Chorvatsku představuje největší zdroj finančních prostředků pro stát.

„Chorvatsko je stále nejnavštěvovanější zemí a to nejen Čechy. I turistům známé vydavatelství průvodců „Lonely Planet“ označilo Chorvatsko v roce 2005 jako nejpopulárnější destinaci světa. Chorvatsko stanulo na prvním místě, následované Čínou, Argentinou, USA, Itálií a Kostarikou.“³

¹ NĚMĚC, D. *Chorvatsko: kapesní průvodce*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. s. 15. ISBN 80-7226-690-X

² OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 12. ISBN 807237-626-8

³ PRŮVODCE, *Chorvatsko – Úvod*, [online]. © 2008 – 2009 [cit. 2013-01-29]. Dostupné z: http://www.pruvodce.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=154&catid=85&directory=53

„Podle průzkumu se stalo Chorvatsko nejoblíbenější „last minut“ destinací německých turistů a to jak jinak, než v roce 2005.“⁴

Chorvatský model oceňuje především představu evropanství, tedy dobré jídlo, víno, pěkné oblečení, klidné zdvořilé vystupování.

„Chorvaté jsou právem hrdí na bohatou nabídku rekreačních možností. Od národních parků, moderních letovisek na pobřeží, turistiky a potápění až po muzea, kostely a archeologická naleziště. Jediné, co země postrádá, je jasně definovaná image, která by zařadila tuto skromnou evropskou destinaci mezi celosvětově známé země.“⁵

Tuto destinaci navštěvují jak rodiny s dětmi, tak i senioři a studenti, jelikož je svou cenovou relací dostupné široké škále turistů.

Chorvatsko je jednou z nejmladších zemí, avšak její vznik byl poněkud bolestný.

1.2 Geografie

Chorvatská republika se svou polohou nachází ve středoevropské a středozevní části. Leží na Balkánském poloostrově a patří mu 2/3 jaderského pobřeží – Istrie a Dalmácie. Tato Jadranská země se rozkládá na ploše 56 594 km². Hraničí se Slovinskem, Maďarskem, Srbskem, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou, při mořské hranici s Itálií a Černou Horou.

Hlavním městem Chorvatska je Záhřeb s 779 tis. obyvateli. *„Záhřeb je hospodářským, dopravním, kulturním a vědeckým střediskem země, je národním symbolem státu.“⁶*

„Země je administrativně rozdělena na dvacet žup, mezi které se řadí i hlavní město a nižšími stupni místní správy jsou opštiny, dále 21 měst včetně hlavního města Záhřebu. Mezi další větší města patří Split, Zadar, Rijeka nebo Osijek.“⁷

K Chorvatsku náleží více než 1200 ostrovů a ostrůvků, jeho povrch je velmi rozmanitý. Mezi největší ostrovy patří Krk, Pag, Brač, Hvar nebo Korčula. *„Ačkoliv*

⁴PRŮVODCE, *Chorvatsko – Úvod*, [online]. © 2008 – 2009 [cit. 2013-01-29]. Dostupné z http://www.pruvodce.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=154&catid=85&directory=53

⁵ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 12. ISBN 807237-626-8

⁶JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska*. [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-01-29]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/obec/stat.html>

⁷ BUSINESS INFO. *Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. © 1997-2013 [cit. 2013-01-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/chorvatsko-zakladni-informace-o-teritoriu-18778.html#sec2>

*jsou ostrovy jako Korčula a Hvar zalesněné, většina menších ostrůvků je pustá, s vysokými horami, jejichž úbočí spadají přímo k mořské hladině.*⁸

Na většině území, až 40%, se vyskytuje členité pohoří, nazývané Dinárské pohoří a podél jaderského moře nízké i vysoké hory. Chorvatsko se nepyšní pouze krásnými plážemi a Jadranským mořem.

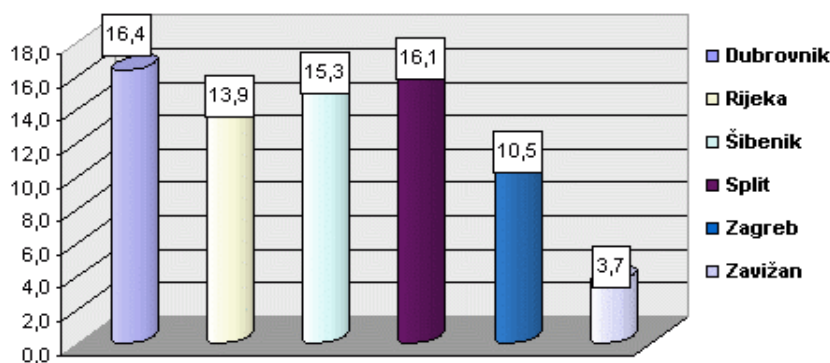
Hlavním městem Chorvatska je Záhřeb s 779 tis. obyvateli. „Záhřeb je hospodářským, dopravním, kulturním a vědeckým střediskem země, je národním symbolem státu.”⁹

1.3 Podnebí

Klima Chorvatska je různorodé. „Slunečné pobřežní oblasti mají horká a suchá léta s mírnými zimami, zatímco ve vnitrozemských regionech jsou zimy studené a léta teplá.”¹⁰

Podnebí na ostrovech se liší od podnebí na pobřeží, stejně jako teploty na ostrovech jsou poněkud nižší než na pobřeží. To je chráněno vrcholy Dinárského krasu před drsnými vlivy z vnitrozemí. Díky teplým proudům od severu podél jaderského pobřeží se teplota vody drží nad 10 stupni, v letních měsících se vyšplhá až na 26 stupňů. Na teplotu vzduchu má vliv zeměpisná šířka, nadmořská výška, poměr moře a pevniny a horizontální proudění vzduchu.

Graf č. 1 - Průměrná roční teplota vzduchu v °C

Zdroj: ADRIAGATE. *O Chorvatsku – Podnebí v Chorvatsku*. [online]. © 2013 [cit. 2013-02-29]. Dostupné z: http://www.adriagate.com/cs/croatia/about_croatia.aspx?id=4

⁸ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 23. ISBN 807237-626-8

⁹ JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska*. [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-01-30]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/obec/stat.html>

¹⁰ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 23. ISBN 807237-626-8

Nejteplejším měsícem bývá zpravidla červenec. Zde se teploty v přímořských oblastech průměrně pohybují kolem 24-28°C.

„Průměrné hodnoty a roční běh teplot vzduchu se velmi liší v jednotlivých oblastech Chorvatska. Geografická poloha a reliéf také ovlivňují lokální teploty. V Chorvatsku nejsou zimy příliš chladné a léta nejsou příliš horká.“¹¹

V zimě průměrné měsíční hodnoty neklesnou pod 5°C. Na pobřeží a ostrovech se mráz vyskytuje jen výjimečně. Podzim bývá teplejší než jaro a je to dáno důsledkem teplého léta, kdy zůstává moře déle vyhřáté, akumulované teplo se uvolňuje do ovzduší a tím reguluje teplotu vzduchu. Teplotní vliv jadrana proniká hluboko do vnitrozemí, zejména říčními údolími.

Průměrné teploty vzduchu jsou uvedeny v tabulce č. 1 níže.

Tabulka č.1 - Průměrné měsíční a roční teploty vzduchu

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	průměr
Krk	5.4	5.8	9.9	12.3	17.2	21.3	23.5	22.8	19.3	14.5	10.0	6.9	13.9
Rab	6.7	6.3	9.5	12.8	17.2	21.2	23.2	23.2	19.3	15.4	11.1	8.4	14.8
M. Lošinj	7.6	7.8	9.8	13.5	17.8	21.7	24.4	24.2	21.1	16.1	12.2	9.6	15.5
Hvar	8.3	8.8	10.5	13.8	18.1	22.2	24.9	24.4	21.4	16.9	13.4	10.0	16.1
Vis	9.8	9.8	11.4	14.4	18.2	22.1	25.1	24.6	21.7	18.4	13.9	10.8	16.7
Lastovo	8.2	8.6	10.0	13.1	17.2	21.1	23.9	23.8	20.9	16.4	12.9	10.3	15.5
Pula	6.2	5.7	8.2	12.1	16.8	20.9	23.4	23.0	19.6	14.6	10.4	7.8	14.1
Rijeka	5.7	6.2	9.0	13.2	17.6	21.2	23.9	23.4	19.9	14.8	10.3	7.6	14.4
Zadar	6.6	7.0	9.3	13.1	17.5	20.6	23.9	23.4	20.1	15.4	11.3	8.9	14.8
Šibenik	6.8	7.5	10.0	14.2	18.6	22.7	25.6	24.8	20.9	16.6	11.3	7.8	15.0
Split	7.3	7.9	10.4	14.1	18.5	22.8	25.9	23.3	21.6	16.8	12.8	8.8	16.0
Dubrovnik	8.7	9.3	10.8	14.0	18.2	22.2	24.8	24.5	21.4	17.4	13.5	10.5	16.3

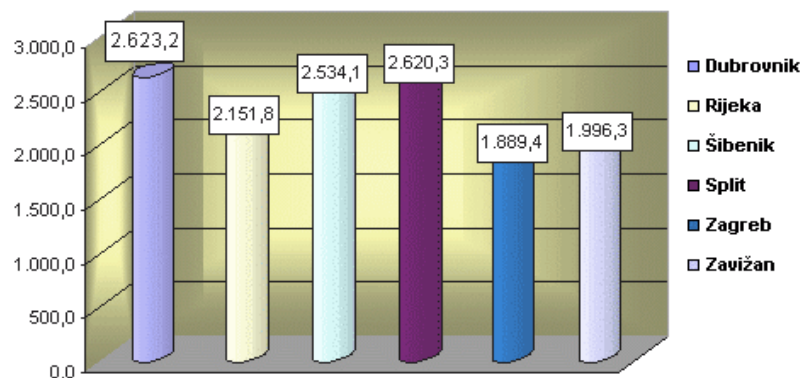
Zdroj : JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska* . [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-01-30]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/obec/podnebi.html>

Zajímavostí je počet slunečních hodin v Chorvatsku. Podle průměrného trvání insolace se rozdělují dvě velké oblasti. Přímořské Chorvatsko, včetně celé Dalmácie – má roční insolaci až do 2700 hodin ročně. Nejvíce je na ostrovech a na

¹¹ADRIAGATE. *O Chorvatsku – Podnebí v Chorvatsku*. [online]. © 2013 [cit. 2013-02-29]. Dostupné z: http://www.adriagate.com/cs/croatia/about_croatia.aspx?id=4

ostrovech v jižním Chorvatsku. Nížinné a horské Chorvatsko nemá více než 2000 hodin slunečního svitu ročně.

Graf č. 2 - Celkový roční počet hodin slunečního svitu

Zdroj: ADRIAGATE. *O Chorvatsku – Podnebí v Chorvatsku*. [online]. © 2013 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: http://www.adriagate.com/cs/croatia/about_croatia.aspx?id=4

„Jaderské moře je velký zdroj vláhy - zásobuje vodními srážkami vnitrozemí Chorvatska, Srbska, Černé Hory i Bosny a Hercegoviny, část Itálie a značnou část střední Evropy. Samo pobřeží však dostává srážek málo, protože vlhký vzduch přímořskou oblast mívá, aniž by se nad ní projevil vodními srážkami.“¹²

„Zejména na ostrovech dále od pevniny způsoboval nedostatek dešťových srážek podél pobřeží vážná sucha. V létě může totiž období bez srážek trvat až 100 dnů.“¹³

1.4 Historie

„Území dnešního Chorvatska obývali nejdříve Ilyrové. Ti se začali osidlovat na Balkánském poloostrově v roce 1200 před naším letopočtem.“¹⁴ Později se objevili Keltové a celé Středomoří včetně Jadranských ostrovů patřilo řecké kolonii. V 7.století území obsadili Slované, v době, kdy zde vládla Byzantská říše. Později o

¹² JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska*. [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/obec/jadran.html#jadr>

¹³ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 24. ISBN 807237-626-8

¹⁴ I CESTOVÁNÍ. *Stručná historie Chorvatska*. [online]. [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.i-cestovani.com/strucna-historie-chorvatska-49>

vliv soupeřili Frankové a papež a Chorvati se rozhodli přijmout katolické náboženství před pravoslavným.

Království chorvatské vzniklo v roce 925, vedlo neustálé boje s Benátkami o ostrovy a města jako je Dubrovník, Zadar nebo Split.

Poté v zemi po dlouhá léta panovaly náboženské spory mezi pravoslavnými a katolíky. Oslabený stát byl dotlačen k personální unii, která trvala 400 let.

Po bitvě u Moháče nastoupila vláda Habsburků, ale ani ta neobstála při turecké invazi. *„V druhé polovině 19.století po vytvoření Rakouska-Uherska bylo Chorvatsko částí Uherska.“*¹⁵

Po první světové válce se Chorvatsko stalo součástí Kraljevina SHS (Srbska, Chorvatska, Slovinska).

Roku 1929 dochází k převratu a Kraljevina SHS je přejmenována na Království Jugoslávie.

Po roce 1941 i do Jugoslávie vnikl odpor proti okupaci, spojený s partyzánskými boji. Později byla vyhlášena federativní republika Chorvatsko jako součást federativní republiky Jugoslávie. Po roce 1990 se Chorvatsko osamostatnilo, kvůli neustálým neshodám z hospodářské krize. V červnu roku 1991 vyhlásilo Chorvatsko spolu se Slovinskem nezávislost, která byla zřejmě důvodem rozpoutání válečného konfliktu v podobě občanské války, která se vlekla až do roku 1995.

Po roce 2000 začíná Chorvatsko směřovat do mezinárodních a ekonomických struktur. 1.4.2009 vstoupilo do NATO, vstup do Evropské unie by se mohl uskutečnit pravděpodobně v roce 2013.

1.5 Obyvatelstvo a kultura

*„Dlouhodobé válečné útrapy a pustošení doprovázené uprchlickými krizemi, epidemiemi, a hladomorem, byly až do roku 1880 hlavními příčinami pomalého růstu obyvatelstva.“*¹⁶ Počet obyvatel Chorvatska nejvíce vzrostl na přelomu 19. a 20. století a ještě více před 2. světovou válkou.

¹⁵ I CESTOVÁNÍ. *Stručná historie Chorvatska*. [online]. [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.i-cestovani.com/strucna-historie-chorvatska-49>

¹⁶ CHORVATSKO – INFO. *Základní informace*. [online]. © 2005 - 2010 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://chorvatsko-info.eu/article/785-zakladni-informace.html?type=1>

„Vlastenecká válka přinesla nové ztráty na životech a nové druhy migrace obyvatelstva, které urychlily již existující nepříznivé demografické procesy.“¹⁷

V současném Chorvatsku žije nyní kolem pěti milionů obyvatel. Řadí se mezi země méně osídlené.

Z hlediska etnického tvoří naprostou většinu obyvatelstva Chorvaté (90%), Srbové (4,5%), ostatní 6% (Bosňáci, Maďaři, Albánci, Slovinci, Češi)

V zemi dodnes panuje výrazné napětí mezi Srbskou menšinou a ostatním obyvatelstvem, způsobené Občanskou válkou v devadesátých letech.

Úředním jazykem je zde Chorvatština, přesněji Srbochorvatština.

Náboženství

Svým vyznáním je většina chorvatských obyvatel katolická, dle výzkumů 77%. Pravoslavných je 11%, zatímco ostatních 12% tvoří jiné křesťanské sekty nebo muslimové. Katolíků však za posledních deset let výrazně ubylo.

Mentalita místních obyvatel

Chorvaté jsou většinou velice přátelští a pohostinní. Na rozdíl od Středoevropanů z nich číší větší a silnější temperament a otevřenost. Při osobních jednáních je pro Chorvaty velmi důležitý respekt, který je pro ně předpokladem k úspěchu. Pokud ho cítí ze svého okolí, jsou ochotni otevřít se ještě více a věnují druhým hlubokou důvěru. Pokud však dojde ke konfliktu, či zklamání, dokážou být mnohdy nekompromisní a lze očekávat chování takzvané „*horké hlavy*“ a výbušné jednání ze strany Jižanů.

V každém případě jsou velice hákliví na slabé téma náboženství a víra i z důvodu občanské války a nekonečných sporů o tom neradi hovoří. Avšak velmi hrdí jsou na svou gastronomii a rádi o ní vedou konverzace, dobrým tématem je také vše, co se váže k moři, jachtingu či potápění. Chorvaté jsou také velmi hrdí. Neradi přijímají zodpovědnost za jakékoliv selhání a už vůbec nesnášejí otevřenou kritiku.

Chorvatští muži jsou džentlmeni, galantní a k ženám vždy milí a otevření. Mají velký smysl pro humor a mezi jejich hlavní priority patří zabezpečení svých rodin, které

¹⁷ CHORVATSKO – INFO. *Základní informace*. [online]. © 2005 - 2010 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://chorvatsko-info.eu/article/785-zakladni-informace.html?type=1>

jsou u nich vždy na prvním místě. Pro místní ženy je typické starat se o domácnost a vytvářet pozitivní teplo domova.

1.6 Ekonomická situace

Chorvatská ekonomika se řadí mezi středně rozvinuté země v Jižní Evropě. V dobách bývalé Jugoslávie Chorvatsko však patřilo k nejrozvinutějším zemím. Ekonomika státu měla negativně nejsilnější dopad v letech 1991-1995, kdy zde probíhala největší balkánská válka. Po této válce se již samostatný stát – republika Chorvatsko soustředila zejména na rozvoj cestovního ruchu. Tím dochází k obnovení celé ekonomiky, jelikož cestovní ruch je hlavním zdrojem financování státu. Od roku 2000 se ekonomický stav výrazně zlepšuje a roční HDP země se pohybuje přibližně ve 4-6 %. Inflace je nyní pod kontrolou a měna je stabilní.

V Chorvatsku je hlavní měnou kuna. Tato měna byla zavedena v roce 1994 na den chorvatské státnosti.

1 chorvatská kuna (HRK) se dělí na 100 lipa. Velmi častým a obecně přijímaným alternativním platidlem je euro.

„Chorvatská ekonomika je dnes tržní a mezi bývalými komunistickými zeměmi na jihu a jihovýchodě Evropy patří k výkonnějším.“¹⁸

Z důvodu velké celosvětové hospodářské krize je i zde vyšší procento nezaměstnanosti, která Chorvatsko trápí již několik let. V současné době se pohybuje okolo 17%. „Průměrná hrubá měsíční mzda v roce 2011 byla 7750 kun (asi 27 000 Kč) měsíčně , což je nárůst o 2,1 % oproti roku 2010.“¹⁹

„Chorvatsko se dále potýká s velkými rozdíly mezi regiony, což je způsobeno nerovnoměrnou politikou regionálního rozvoje.“²⁰

Vlády se totiž soustředí na dynamický rozvoj především v pobřežních oblastech, tudíž vnitrozemí zůstává stranou a bez větších šancí získat státní prostředky, které potřebují k rozvoji. To se týká také již zmíněné nezaměstnanosti. Lidé pracují

¹⁸ I CESTOVÁNÍ. *Stručná historie Chorvatska* . [online]. [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.i-cestovani.com/chorvatsko-obecne-48>

¹⁹ CHORVATSKO DOVOLENÁ 2013. *Platy a nezaměstnanost v Chorvatsku*. [online]. © 2013 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.webchorvatsko.cz/chorvatsko/platy-a-nezamestnanost-v-chorvatsku/>

²⁰ REPUBLIKA CHORVATSKO. *Ekonomika*. [online]. © 2009 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://republika-chorvatsko.ic.cz/ekonomika.html>

převážně v době sezony nejvíce, kdy vydělávají peníze na celý rok, což způsobuje nerovnoměrné rozprostření pracovní síly z hlediska časového.

Chorvatská ekonomika na tom tedy není nejlépe. Vysoká nezaměstnanost, v souvislosti s celosvětovou hospodářskou krizí má negativní dopad, v závislosti na nízký objem zahraničních investic, na celkové HDP země.

1.7 Politická situace

Chorvatsko je demokratickou republikou. Po svém vzniku mělo výrazně silnější roli prezidenta, ale od roku 2000 je zde stabilní parlamentní systém.

Prezidenta volí občané přímou volbou po dobu pěti let a maximálně na dvě volební období. Prezidentem chorvatské republiky byl zvolen v lednu roku 2010 prof. dr. sc. Ivo Josipovič. Prvním prezidentem samostatné chorvatské republiky se stal v roce 1991 Franjo Tuđman.

„Hlavní exekutivou státu je vláda, vedená premiérem. Premiér je vybírán jednokomorovým parlamentem, který má 100 - 160 členů, volených na čtyři roky.“²¹

„Současná zahraniční politika Chorvatska prosazuje prozápadní orientaci zaměřenou na členství v EU, NATO a dobré vztahy se sousedy. Poté, co se stalo v dubnu roku 2009 členem NATO, stalo se členství v Evropské Unii prioritním cílem chorvatské zahraniční politiky.“²²

Chorvatsko o svůj vstup do EU požádalo již v roce 2003. Následně zpracovávala Evropská komise hodnocení a doporučení k chorvatské přihlášce o vstupu do EU. Postupně se začaly zavádět přístupové podmínky pro vstoupení, které jsou předepsány Evropskou unií. Bylo zakázáno použití určitých názvů potravin, dále zavedeno postupné zvyšování spotřební daně na cigarety, určeny přesné kvóty na některé druhy potravin a mnoho dalších podmínek.

²¹ ENCYKLOPEDIE. *Chorvatská republika*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: <http://www.evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=4&tema=99>

²² BUSINESS INFO. *Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. © 1997-2013 [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/chorvatsko-zahranicne-politicka-orientace-18780.html>

„Na podzim roku 2011 byla v Bruselu podepsána přístupová smlouva mezi Chorvatskem a členskými státy EU. Referendum o vstupu Chorvatska do EU se uskutečnilo 22.ledna 2012.“²³

V současné době probíhá ratifikace přístupové smlouvy Chorvatska s EU v členských zemích EU. Po úspěšné ratifikaci Chorvatsko vstoupí do EU k datu 1.července 2013.

„Dále je Chorvatsko v současné době členem OSN, OBSE, Rady Evropy a řady dalších mezinárodních politických, hospodářských, humanitárních, obchodních a celních organizací a sdružení, při nichž má svá stálá zastupitelstva, vyslance a pověřence.“²⁴

²³ BUSINESS INFO. *Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. © 1997-2013 [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/chorvatsko-zahranicne-politicka-orientace-18780.html>

²⁴ BUSINESS INFO. *Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. © 1997-2013 [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/chorvatsko-zahranicne-politicka-orientace-18780.html>

2 ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU V CHORVATSKU

Služby spojené s cestovním ruchem jsou důležitým odvětvím chorvatského hospodářství jednak z hlediska pozitivního dopadu na zaměstnanost místních občanů a také z hlediska pozitivních dopadů na platební bilanci Chorvatska – země exportéra v oblasti služeb.

2.1 Charakteristika cestovního ruchu

„Za cestovní ruch je označován pohyb lidí mimo jejich vlastní prostředí do míst, která jsou vzdálena od místa jejich bydliště, za různými účely, vyjma migrace a výkonu normální denní práce.“²⁵

Cestovní ruch je dynamickým hospodářsko-ekonomickým odvětvím, které ovlivňuje ekonomiku, podílí se na HDP země a podporuje platební bilanci. V současné době patří odvětví cestovního ruchu mezi největší a nejrychleji se rozvíjející ve světovém hospodářství.

Cestovní ruch se člení podle různých klasifikačních hledisek. Rozlišujeme druhy a formy cestovního ruchu. Mezi základní formy dělení cestovního ruchu patří domácí a zahraniční (příjezdový, výjezdový, tranzitní) cestovní ruch. Mezi další dělení můžeme zahrnout cíle cesty, neboli motivace na účasti cestovního ruchu, která může představovat důvod rekreační, kulturně poznávací, společenský, vzdělávací, sportovní, zdravotní a léčebný nebo z důvodu oslav, nevšedních zážitků, dobrodružství či nakupování.

Pro realizaci cestovního ruchu je však nezbytných několik faktorů. Obyvatelé a jeho účastníci musejí dosáhnout určité životní úrovně, mít dostatek volných finančních prostředků, ale i odpovídající fond volného času.

„Cestovní ruch je výrazně ovlivněn výběrem správného místa. Tvorba úspěšného turistického produktu závisí na shodě kvality a kapacit, na odpovědích na potřeby různých trhů.“²⁶

„K základním podmínkám rozvoje cestovního ruchu patří mír a příznivé mezinárodní klima.“²⁷ Další faktory, které výrazně ovlivňují rozvoj cestovního ruchu

²⁵ JAKUBÍKOVA, D. *Marketing v cestovním ruchu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing as, 2009. s.18 ISBN 97880-247-3247-3

²⁶ JAKUBÍKOVA, D. *Marketing v cestovním ruchu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing as, 2009. s.21 ISBN 97880-247-3247-3

je ekonomická situace v zemi, přírodní a ekologické podmínky, demokratická situace.

2.2 Analýza příjezdového cestovního ruchu v Chorvatsku

Chorvatská republika se dynamicky rozvíjí z hlediska cestovního ruchu od roku 1996. Na evropských světových trzích se provádí propagační kampaně s cílem vytvořit vysoce kvalitní obrázek o Chorvatsku jako turistické destinaci a přilákat tak co nejvíce zahraničních turistů. V posledních letech se stále více objevují nové spotřebitelské trendy v oblasti cestovního ruchu, které je nutné sledovat a splňovat jak nejlépe to jde. Příjezdový cestovní ruch se podílí na příjmech celé země a má tak dopad na ekonomickou situaci a životní úroveň.

Podle UNWTO (Světové organizace pro cestovní ruch) je zanalyzován příjezdový cestovní ruch v Chorvatsku a jeho vývoj od roku 2006 do roku 2010, aktuálnější data nejsou momentálně k dispozici. Z hlediska těchto statistik vyplývá, že Chorvatsko navštěvují nejvíce turisté z Evropy.

Konkrétní údaje v číslech jsou uvedeny v následující tabulce č. 2. Jedná se o příjezdový cestovní ruch dle světadílů.

Tabulka č.2 – Příjezdový cestovní ruch - svět

Světadíly	2006	2007	2008	2009	2010
Celkem	7,987,968	8,558,685	8,664,581	8,693,796	9,110,742
Afrika		11,65	10,801	9,904	11,293
Amerika	174,146	231,978	214,128	179,685	208,117
Asie a Tichomoří	129,248	207,11	274,544	271,067	298,789
Austrálie	64,576	79,562	89,866	62,137	76,69
Evropa	7,626,112	8,107,947	8,165,108	8,233,140	8,152,243

Zdroj : WORLD TOURISM ORGANIZATION (UNWTO). *Kompendium of Tourism Statistics*. Data 2006 – 2010. Copyright © 2012

²⁷ JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing as, 2009. s.18 ISBN 97880-247-3247-3

„V posledních letech začali ve zvýšené míře do této destinace cestovat turisté ze zemí bývalého SSSR. Nově se turistická nabídka orientuje na země východní Asie. Jejich počet v absolutních číslech z hlediska celkového počtu zahraničních turistů není významný, avšak relativně se jedná o nárůsty v desítkách procent ve srovnání s rokem 2010.“²⁸

V roce 2011 přijelo do Chorvatska z hlediska počtu o 5,3 % více českých turistů oproti roku 2010. Z celkové návštěvnosti země představují z 90% zahraniční hosté. Jsou zde vyhotoveny i počty strávených noclehů na území Chorvatska, konkrétní údaje jsou uvedeny v následující tabulce č. 3.

Tabulka č.3 - Počet zahraničních turistů v Chorvatsku a počty noclehů

Země	Počet turistů	Index 2011/2010	Počet noclehů	Index 2011/2010
Německo	1 661 300	108,9	12 487 400	108,8
Itálie	1 150 300	113	4 994 500	105,6
Slovinsko	1 099 900	108,2	6 389 200	108,6
Rakousko	892 400	110,1	4 836 200	109,4
Česká republika	636 000	105,3	4 388 700	105,2
Ostatní	6 015 700		27 258 200	
Celkem	11 455 600	108	60 354 200	107

Zdroj : BUSINESS INFO. *Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. © 1997-2013 [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/chorvatsko-ekonomicka-charakteristika-zeme-18861.html>

Největším podílem na Chorvatském příjezdovém cestovním ruchu prokazuje Evropa s hodnotou vyšší než 51% pro rok 2010. Proto bude nyní šetřen příjezdový cestovní ruch z nejvýznamnějších zemí celé Evropy, ze kterých objem příchozích turistů dosahuje nejvyšších čísel.

²⁸ BUSINESS INFO. *Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. © 1997-2013 [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/chorvatsko-ekonomicka-charakteristika-zeme-18861.html>

Tabulka č.4 – Příjezdy - Evropa

Státy	2006	2007	2008	2009	2010
Německo	1,409,766	1,411,262	1,404,832	1,463,281	1,525,133
Itálie	1,081,674	1,081,603	1,008,598	1,057,893	1,018,375
Slovinsko	871,459	964,88	984,807	962,604	1,016,572
Rakousko	677,171	713,843	692,282	776,45	810,34
Česká Republika	565,537	636,475	588,911	578,517	605,732
Francie	481,849	456,463	423,098	393,192	388,32
Maďarsko	374,035	346,762	338,007	298,359	297,667
Polsko	250,513	286,526	373,451	417,849	454,445
Slovensko	207,527	266,512	282,982	292,45	310,031
Bosna i Hercegovina	188,251	221,467	238,549	212,505	217,051
Švýcarsko	120,251	124,343	122,011	129,737	149,176
Švédsko	119,739	114,171	121,993	112,613	118,682
Španělsko	112,157	151,361	165,101	180,013	211,094
Rusko	103,864	148,081	165,569	121,971	164,999
Dánsko	77,234	74,962	80,13	76,068	77,412
Norsko	65,374	68,349	71,192	66,269	85,135

Zdroj: WORLD TOURISM ORGANIZATION (UNWTO). *Kompendium of Tourism Statistics*. Data 2006 – 2010. Copyright © 2012

Statisticky vyplývá z tabulky č 4. - příjezdů turistů do Chorvatska, že na prvním místě v návštěvnosti z dané země je jednoznačně Německo. Návštěvnost se pohybuje kolem milionu a půl v průběhu jednoho roku. Těsně za Německem se drží Itálie, která se nachází v blízkosti Chorvatska. Zejména vzhledem k námořní a lodní dopravě jsou tyto dvě země v každodenním spojení.

Dále mezi země s nejvyšším počtem příjezdů patří i Česká republika, Slovinsko a Rakousko.

Vývoj příjezdového cestovního ruchu závisí na rozvoji cestovního ruchu a jeho trvalé udržitelnosti. Po rozpadu bývalé Jugoslávie se země začala zotavovat a cestovní ruch se pomalu rozvíjel. Zde je šetřen vývoj počtu příjezdů od roku 1995 do roku 2010

Tabulka č.5 - Celkový vývoj počtu příjezdů do Chorvatska v letech 1995 – 2010

Rok	Hodnota	Rok	Hodnota
1995	1.485.000	2003	7.409.000
1996	2.914.000	2004	7.912.000
1997	4.178.000	2005	7.743.000
1998	4.499.000	2006	7.988.000
1999	3.805.000	2007	8.559.000
2000	5.831.000	2008	8.665.000
2001	6.544.000	2009	8.694.000
2002	6.944.000	2010	9.111.000

Zdroj: INDEX MUNDI. *Světová organizace cestovního ruchu*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-04].
dostupné z: <http://www.indexmundi.com/facts/croatia/international-tourism>

2.3 Příjmy z cestovního ruchu

Definice: Příjmy z cestovního ruchu jsou výdaje, závisující na počtu mezinárodních příchozích návštěvníků a také na platbách vnitrostátních dopravců pro mezinárodní dopravu. Tyto příjmy zahrnují jakékoli jiné předem určené výdaje za zboží nebo služby získané v cílové zemi. Mohou také zahrnovat příjmy od jednodenních návštěvníků.

Z hlediska celosvětového cestovního ruchu v roce 2011 Evropa překonala očekávání s růstem 6% mezinárodních turistických příjezdů. Navzdory celosvětové ekonomické nejistotě počet turistů přijíždějících do Evropy dosáhl 504 milionů a Evropa tak dosáhla podílu 45% z celosvětového příjmu z cestovního ruchu. Během tohoto období se podíl příjmů z cestovního ruchu na celkovém HDP podílel hodnotou 35,8%, což je o 1,1% více než v roce předchozím.

Mezinárodní cestovní ruch a jeho příjmy (% z celkového vývozu) v Chorvatsku byly 35,53% z roku 2010. Jeho nejvyšší hodnota za posledních 15 let byla 43,77% a to v roce 2003, zatímco jeho nejnižší hodnota byla 19,35% v roce 1995. V následující tabulce jsou uvedeny celkové hodnoty příjmů za poslední roky dynamicky se rozvíjející destinace Chorvatska. Celkový přínos z příjezdového cestovního ruchu podle platné bilance z roku 2010 republiky Chorvatska činí 6,23 miliard eur - 45,4 miliard kun.

Tabulka č.6 – Vývoj příjmů z cestovního ruchu v letech 1995 – 2010

Rok	Hodnota	Rok	Hodnota
1995	19.35	2003	43.77
1996	25.25	2004	39.49
1997	31.41	2005	40.39
1998	31.97	2006	38.69
1999	31.95	2007	38.26
2000	33.21	2008	39.43
2001	35.88	2009	40.77
2002	37.32	2010	35.53

Zdroj: INDEX MUNDI. *Světová organizace cestovního ruchu*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-04].
dostupné z: <http://www.indexmundi.com/facts/croatia/international-tourism>

2.4 Domácí cestovní ruch

Domácí cestovní ruch představuje aktivity spojené s účastí občanů dané země na cestovním ruchu v rámci jeho území. Podle statistik chorvatského ministerstva turismu se v roce 2010 uskutečnilo téměř 12 milionů cest, z nichž 54% bylo jednodenních výletů, 46% potom tvořily vícedenní výlety. V posledních třech letech však domácí poptávka mírně klesá a úroveň obratu v roce 2010 je o 13% nižší než v roce 2008.

V následující tabulce č. 7 jsou uvedeny počty výjezdů ze země a účely cesty dle statistik celosvětové organizace v letech 2008 až 2010.

Tabulka č.7 – Domácí cestovní ruch

	2008	2009	2010
Celkem výjezdů	13,637	13,105	11,900
Jednodenní	7,614	7,367	
Vícedenní	6,023	5,738	

Zdroj: WORLD TOURISM ORGANIZATION (UNWTO). *Kompendium of Tourism Statistics*. Data 2006 – 2010. Copyright © 2012

Co se týče výdajů a spotřeby domácích turistů na cestovní ruch, jeho hodnota závisí na účelu cestování a především také na délce pobytu a typu zvoleného ubytování. Konkrétní hodnoty byly rovněž zaznamenány přes Chorvatské

ministerstvo turismu a celková spotřeba domácích turistů činila v roce 2010 1,05 miliard eur, tedy o 6% méně než v roce předchozím.

Mezi hlavní motivy cestování občanů Chorvatska bývá dovolená a rekreace v turistických přímořských oblastech. Dalším častým cílem jsou osobní důvody, například návštěvy příbuzenstva a přátel. Konkrétní hodnoty v číslech v letech 2008 – 2010 jsou uvedeny v tabulce č. 8 níže.

Tabulka č.8 – Účely vycestování

Účely	2008	2009	2010
Osobní	10,824	10,827	4,87
Dovolená, rekreace	10,824	10,827	3,101
Zaměstnání	2,813	2,278	568

Zdroj: WORLD TOURISM ORGANIZATION (UNWTO). *Kompendium of Tourism Statistics*. Data 2006 – 2010. Copyright © 2012

2.5 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza představuje jeden ze základních nástrojů strategického managementu.

Shrnutí řady strategických analýz v kombinaci s analýzou prostředí poskytuje SWOT analýza. Jejím cílem je identifikovat rozsah současné strategie organizace či turistické destinace a její specifické silné a slabé stránky spolu se schopností zvládnout změny, probíhající v okolním prostředí.

CÍLEM SWOT ANALÝZY JE:

- stanovení silných a slabých stránek jednotlivých problémových oblastí turistické destinace

- odhalení příležitostí a ohrožení turistické destinace podle jednotlivých problémových oblastí,
- výše uvedené provést v takové míře podrobnosti, umožňující formulovat klíčové problémy

rozvoje regionu a stanovit strategické cíle jeho rozvoje.²⁹

2.5.1 SWOT ANALÝZA z pohledu turistické nabídky Chorvatska jako destinace

SILNÉ STRÁNKY CESTOVNÍHO RUCHU V CHORVATSKU

- výhodná geografická poloha z pohledu zahraničního i českého turismu
- oblíbenost destinace z důvodu přístupného a krásného moře
- kvalitně vytvořená dopravní silniční síť v Chorvatsku od hranic až do přímořských oblastí
- kvantitativně dostatečná ubytovací kapacita
- skvělé podmínky pro kempování
- dobré podmínky, prostředí a vybavení pro potápění a jachting
- cenová dostupnost pro široké spektrum turistů
- dostatečné množství lokalit, pláží a přímořských oblastí jako turistických center
- přírodní krásy pobřeží
- čisté moře, které je pravidelně kontrolováno a oceňováno zvláštním ústavem „Modrá vlajka“
- přírodní krásy v podobě národních parků a přírodních rezervací
- horská turistika

SLABÉ STRÁNKY CESTOVNÍHO RUCHU V CHORVATSKU

- Spory a neúplné procesy privatizace

²⁹ STRATEGICKÝ ROZVOJ DESTINACE CESTOVNÍHO RUCHU. [online]. [cit. 2013-03-22]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/c4a98c3d-762a-4c15-adf6-6f8ddc97d08e/GetFile6_3.pdf

- netransparentnost
- nedostačující marketing
- nezaměstnanost a negativní dopad na ekonomickou situaci v zemi
- nedostatek turistických informací a vzdělanosti
- špatná konkurenceschopnost z hlediska ekonomiky
- nedostatek více kvalitních destinací a resortů na vyšší kategorii a úrovni
- nezaplněná kapacita ubytovacích zařízení
- šedá ekonomika
- problém s nedostatkem kvalitní pracovní síly
- nedostatek vzdělání a praxe v odvětví cestovního ruchu
- zaměstnanost pouze v době sezony
- špatná infrastruktura a dopravní kolaps v období letních měsíců
- nedostatečná segmentace trhu
- nevyužitá selektivnost možností turismu

PŘÍLEŽITOSTI CESTOVNÍHO RUCHU V CHORVATSKU

- Vstup do EU, který otevírá možnosti místní ekonomiky a potenciální příliv cizího kapitálu a cizích investic
- růst turistických destinací a středisek
- četnější příliv finančních prostředků z turismu může urychlit růst výroby a obchod chorvatských produktů
- vstup mezinárodních hotelových resortů nebo značek
- další možnosti ve vývoji dopravní infrastruktury
- nárůst nových mořských přístavů
- výstavba nových letišť
- zavedení modernějších komunikačních procesů s návštěvníky
- podpora a oživení tradičních zvyků

- možnost prodloužení turistické sezony v podobě horského turismu
- hospodářský vývoj země a zvýšení zaměstnanosti místních obyvatel
- trend častějších a kratších dovolených
- vyšší kvalita ubytovacích zařízení
- ochrana životního prostředí
- dlouhodobá kvalita a udržitelnost produktů cestovního ruchu
- poznávání historie a kulturních dědictví země
- lepší konkurenceschopnost
- uplatnění nových trendů cestovního ruchu
- diferenciaci produktu cestovního ruchu jako destinace ve srovnání s jinými turistickými destinacemi

HROZBY CESTOVNÍHO RUCHU V CHORVATSKU

- Nepovolené a nekontrolované výstavby nových apartmánů bez dokumentace
- terorismus
- možnosti šíření nemocí cizinců
- ekologické problémy v podobě častých požárů
- devastace pobřeží a turistických destinací
- negativní dopad na ekologii v hlavní sezoně v podobě nepovolených skládek
- negativní dopad na životní prostředí v souvislosti s množstvím turistů na území, množství lidí v ubytovacích zařízeních, tj. vyšší spotřeba odpadu, vody, energie, emisí
- zátěž na infrastrukturu země pro velký obrát lidí
- odliv turistů do jiných zajímavějších destinací
- vztahy domorodců s turisty
- konkurence zahraničního cestovního ruchu
- růst ceny ropy, ztráta identity a krásy chorvatských charakterů
- dopad celosvětové ekonomické krize

Potenciály a možnosti, které vyplývají ze vstupu do EU, jsou pozitivnější a proevropsky orientovány. Příliv cizího kapitálu otevírá možnosti vyšších pracovních příležitostí. Na straně druhé je zde pravděpodobná ztráta identity a zařazení se do globálních problémů evropsky orientovaných států, jak ze stránky finanční i ekonomické. Dalším cílem se jeví vyšší pozitivní podíl na zaměstnanosti místních obyvatelů v sektorech cestovního ruchu.

Dle SWOT analýzy patří mezi zásadní hrozby klimatické podmínky v podobě snížené intenzity cestovního ruchu v poměru ke vzdálenosti od poptávky trhu a relativně krátkých turistických potřeb a tržeb v námořní dopravě. Dalším indikátorem je problematika rozvoje dopravní infrastruktury a poté i pomalejší rozvoj pro námořní cestovní ruch. Nejdůležitějším aspektem a problémem, je jednoznačně silná sezónní koncentrace turistů v cestovním ruchu. Problémem je nedostatečná marketingová koncepce Chorvatského ministerstva turismu a jeho následné šetření. Jelikož cestovní ruch výrazně přispívá k hospodářskému růstu země, tak tím i prosperuje na vzdělávání svých občanů v oblasti managementu a v jiných odvětvích cestovního ruchu. Na základě udržitelného využívání přírodních, kulturních a historických zdrojů by měl aktivně zachovávat jejich rozvoj.

Důležitý je i následný vývoj turistické destinace, zlepšení kvality ubytování ze základní a doplňkové na vyšší úroveň a rovněž přizpůsobení se normám kritérií kvality. Mezi dnešní trendy v cestovním ruchu nepochybně patří známé mezinárodní hotelové či jiné moderní turistické značky a řetězce, což tvoří další důležitý aspekt pro rozvoj cestovního ruchu. Dále je pro chorvatský cestovní ruch důležité pokračovat v privatizaci státních podniků cestovního ruchu. Privatizace by měla být transparentní a jejím cílem být shromažďování peněz ve státním rozpočtu, z důvodu následných investic pro rozvoj těchto podniků. Rychlost a efektivita v procesu privatizace by měla být jednou z priorit pro rozvoj turismu.

Mezi další nutné aspekty a návrhy na zlepšení patří ovlivňování dopadu na životní prostředí, jelikož vývoj dynamického odvětví cestovního ruchu má na něj velký dopad. Jedním z návrhů na řešení tohoto problému, je vyvážený rozvoj cestovního ruchu, ochrany a zhodnocení potenciálních zdrojů. Snížení masové turistiky a podpora nových forem cestovního ruchu se zdá být jako efektivní potenciální krok v zájmu zvýšení ochrany globálního životního prostředí. Turistické cíle totiž vážně závisí na čistém a také zdravém prostředí dlouhodobé kvality. Tímto směrem by se měl udržitelný rozvoj pro cestovní ruch mimo jiné také nejvíce zaměřit.

3 HLAVNÍ TURISTICKÉ ATRAKTIVITY

Chorvatsko patří k zemím s rozsáhlými možnostmi turistických aktivit. Většina jich se nachází podél pobřeží Jaderského moře, v Dalmácii a na Istrijském poloostrově. Mezi další patří národní parky, přírodní a kulturní památky, v neposlední době je velice populární potápění či jachting a svou oblíbenost Chorvatsko získalo i u mladších lidí pro moderní vyžití na ostrovech v rámci nočního života či lyžování na vodě a ostatní vodní zábavy.

„V Chorvatsku se nachází velké množství středověkých měst a výjimečných kulturně-historických památek, z nichž jsou některé pod záštitou UNESCO.“³⁰

Mezi nejnavštěvovanější místo v Chorvatsku z hlediska celosvětového a příjezdového cestovního ruchu patří jednoznačně město Dubrovník. Také chorvatské vnitrozemí má však co nabídnout. Mezi nejzajímavější atrakce patří hlavní město Záhřeb, působivé horské vrcholy, lázně nebo hrady.

Cestování do Chorvatska

„Letecky se lze do Chorvatska dopravit pouze na pobřeží do Dubrovníku, Splitu, Rijeki a Puly.“³¹ V nejbližších letech má být zřízeno nové letiště ještě na ostrově Korčula.

Cestování autem či autobusem do Chorvatska patří mezi nejrozšířenější způsob dopravy mezi českými, rakouskými, polskými, německými i slovenskými turisty. Hlavní pobřežní silnice, známá jako jadranská magistrála, vede z Rijeki do Dubrovníku, přičemž dnes je již možné využít novou čtyř pruhovou dálnici.

Dálnice A1 je hlavní spojnici v Chorvatsku, která pojí hlavní město Záhřeb s druhým největším městem Splitem, který je metropolí regionu Dalmácie a spojuje tak všechna přímořská střediska. Dálnice ještě není zcela hotova, v budoucnu by měla táhnout až do Dubrovníku a celkově by měla být 550km dlouhá. Koncem roku 2013 by měla být dálnice dokončena, nyní je v provozu 466km na trase Záhřeb – Vrgorac.

„Dálnice představuje důležitý severojižní dopravní koridor Chorvatska a je významnou součástí Jadersko-Jónské dálnice, která v budoucnu propojí letoviska

³⁰ NĚMĚC, D. *Chorvatsko: kapesní průvodce*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. s. 23. ISBN 80-7226-690-X

³¹ CROATIA. *Průvodce Chorvatskem*. [online]. © 2010 [cit. 2013-03-05]. dostupné z: <http://www.croatia.wbs.cz/Co-navstivit.html>

*na pobřeží Jaderského a Jónského moře od Terstu až po jih Peloponéského poloostrova.*³²

Z ekonomického hlediska dálnice představuje velmi dobrý přínos pro zemi, zejména je také podporuje rozvoj cestovního ruchu. Z hlediska návštěvnosti se od zprovoznění dálnice stal Zadar úspěšnější oproti hlavnímu městu Záhřeb, ale má pozitivní dopad i na zaostalejší jižnější regiony.

Za posledních deset let, kdy se dálnice neustále rozšiřuje, je potřeba zdůraznit značný úspěch, mimo jiné i výborně nastavenou strategii z pohledu vývoje cestovního ruchu a rozvoje turistických center.

Nejhustší doprava je zde pochopitelně v letních měsících, kdy nastává hlavní turistická sezona a s ní přicházejí i vyšší příjmy státu. Dálnice je po celé své délce zpoplatněna, na každém výjezdu se vybírá mýtné.

Dalším skvělým způsobem, jak cestovat do Chorvatska a to zejména pro Středoevropany, přímo do přímořských letovisek, jsou plavby trajekty Jadrolinija, která je hlavní společností, která provozuje lodní dopravu.

Tyto trajekty odplouvají z italských přístavů v Benátkách, Terstu, Anconě, Pecaře a Bari. *„Nejdůležitějšími chorvatskými přístavy jsou Rijeka, Zadar, Šibenik, Split a Dubrovnik, potom na příslušné trase ještě Vis, Stari Grad na ostrově Hvar, Vela Luka na ostrově Korčula a Hrbir.*³³ Turisté, kteří cestují automobilem, mohou využít trajekt i k převozu svého vozu trajekty, které plují z Rijeky směrem k jihu ke všem důležitým dalmatským přístavům.

Národní parky

*„V Chorvatsku jsou s výjimkou skalnatých velehor zastoupeny snad všechny evropské krajinné typy.*³⁴ Nachází se zde kromě členitého mořského pobřeží i zalesněné horské hřebeny, zvlněné pahorkatiny, nebo také říční údolí, kaňony, jeskyně, jezera v závratích, či rašeliniště a bažiny.

Po rozpadu Srbské Federální Republiky Jugoslávie připadlo sedm jejích nejkrásnějších parků k přírodnímu bohatství Chorvatska.

32 ČAČIĆ, R. *Jadransko-iónsky dopravný koridor na území Chorvátska* [online]. [cit. 2013-03-05]. Dostupné z <http://www.ref-see.org/pdf/Radimir%20Cacic.pdf>

33 NELLES, POCKET, *Chorvatské pobřeží Jadranu*, str. 85

34 NĚMĚC, D. *Chorvatsko: kapesní průvodce*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. s. 21. ISBN 80-7226-690-X

Mezi nejznámější národní parky patří bezpochyby vodopády Plitvická jezera, která patří do seznamu UNESCO mezi nejceněnější hodnoty ve světovém měřítku. „*Chrání se zde hodnoty mimořádného krasového celku, ojedinělá vegetace i bohatá fauna.*“³⁵

Vodopády jsou snadno přístupné ze Záhřebu i Zadaru a nejvíce vody mají na jaře, jelikož toto období je na množství srážek nejbohatší.

Obrázek č. 2 – Národní park Plitvická jezera

Zdroj: Národní park plitvická jezera. [online]. [cit. 2013-03-10]. Dostupné z:
<http://svetnadosah.com/zeme/chorvatsko/narodni-park-plitvicka-jezera>

Národní park Paklenica je oblíbeným cílem horolezců a také místem, kde se každý rok konají evropské závody v lezení. Zajímavé jsou zde vápencové strže a rozsáhlé jeskyně s podzemními prostory vyplněné stalaktity a stalagmity.

„*V Národním parku KRKA je ještě větší množství jezer a vodopádů než v Plitvicích. Vodopády tvoří řeky Zrmanja, Krka, Cetina a Neretva.*“³⁶

Dalším národním parkem, který vděčí za toto vyhlášení, je západní třetina ostrova Mljet. Dvě slaná jezera jsou obklopena bujnou vegetací a křovinný porost je zde

³⁵ NĚMĚC, D. *Chorvatsko: kapesní průvodce*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. s. 21. ISBN 80-7226-690-X

³⁶ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 24. ISBN 807237-626-8

vyšší a hustší než kdekoli jinde ve Středomoří. „*Tento idylický ostrov je přístupný pravidelnou lodní dopravou z Dubrovníku.*“³⁷

Nejlépe turisticky vybavené je národní park Brijonské ostrovy. Ty byly využívány jako rekreační středisko již v 19.st. Nyní je přístup možný pouze organizovaně.

Nejmladším národním parkem je Velebit. Tento horský masív se tyčí nad Jadranem v oblasti Severní Dalmácie. Nacházejí se zde botanické a krajinné hodnoty. Chorvaté Velebit chápou jako symbol svobody. „*Území národního parku i celý Velebit je současně biosférickou rezervací organizace UNESCO.*“³⁸

3.1. Záhřeb

Záhřeb je hlavním městem Chorvatska nejen politicky, ekonomicky, ale i z hlediska kulturního. Mimo jiné je také velmi důležitým dopravním uzlem mezi Jaderským mořem a střední Evropou, jak dálniční křižovatkou, tak i železniční. Záhřeb tvoří historické jádro, které se skládá ze dvou městských částí. Horní město a Kaptol a mladší Dolní město. „*Nynější strohá a industriální podoba města je zjemněna okázalými budovami z 19.století v záhřebském obchodním centru a intimními uličkami staré čtvrti města.*“³⁹ Z hlediska historie je významnější Horní město, kde sídlí parlament a Chorvatská vláda a zde se nachází i gotický kostel Sv.Marka s erby. Nutno je zmínit také Věž Lotrščak, která je původně ze 13. století a stojí na jižním okraji Horního města. Uvnitř se nachází městské muzeum a z horního patra je pozoruhodný výhled na město.

V Záhřebu se nachází celá řada výtečných muzeí a galerií, z nichž mnohá jsou v Dolním městě, dále několik divadel, koncertních sálů, desítky kin a multikin. Nejlepší uměleckou galerií je muzeum Mimara. Tato novorenesanční budova z roku 1883 vystavuje to nejlepší z celého Záhřebu. Od archeologických sbírek z Egypta či Mezopotámie, přes starověký dálný východ, až po italské a španělské malíře a mnoho dalších kulturních skvostů. Dolní město je kulturním, společenským a obchodním centrem, jehož náměstí spojují velké a živé třídy. Téměř ve středu celého Záhřebu se nachází Kaptol s katedrálou, který založili Římané. Z Horního města ke Kaptolu vede Kamenná brána ze 13. století s obrazem Panny Marie. K návštěvě Horního města mohou turisté zvolit jednu ze tří cest. Nejzajímavější je

³⁷ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 25. ISBN 807237-626-8

³⁸ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 25. ISBN 807237-626-8

³⁹ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 77. ISBN 807237-626-8

lanovka z roku 1889, cesta je dlouhá jen šedesát metrů a cesta tak trvá jen minutu. Hlavní a nejživější náměstí bana Jelačiće, které leží pod Kaptolem, je mimo jiné středem pěší zóny a obchodních uliček. Za zmínku stojí i Chorvatské národní divadlo z roku 1895, či srbská ortodoxní katedrála.

Kromě toho Záhřeb zdobí nádherné zelené parky přímo v srdci města. *„Parky jako Maksimir nebo krásná Botanická zahrada mohou svou rekreační i estetickou hodnotou směle soutěžit s mnohem známějšími parky v některých západoevropských metropolích. „Neobvyklá je i bezprostřední blízkost horského masivu Medvednica, dosahující výšky přes 1000 metrů, který je snadno dostupný městskou hromadnou dopravou z centra Záhřebu, lanovkou nebo po pohodlné silnici až na vrchol.“*⁴⁰

Do Záhřebu se cestuje především za kulturou. Největší kulturní akce se zde začíná konat v polovině července. Je zahajován pravidelný a populární Záhřebský letní festival. Konají se koncerty národních i zahraničních orchestrů a sólistů na různých místech v okolí města nebo mnohdy i pod širým nebem na náměstích Horního města a jsou vždy volně přístupné. Záhřebská divadla a koncertní sály uvádějí po celý rok spousty představení, které určitě stojí za to navštívit.

Záhřeb je město události. Od půvabných uliček, přes bohémské kavárny a fascinující galerie nabízí hlavní město širokou škálu kulturního a společenského vyžití po celý rok, rovněž také výborné záhřebské gurmánské speciality a kvalitní chorvatská vína.

Z hlediska dopravy je Záhřeb výborně dostupný. Hlavním vzdušným přístavem pro celé Chorvatsko je Záhřebské mezinárodní letiště, které se nachází poblíž města Velika Gorila. Silniční doprava je v dobrém stavu, městem procházejí hlavní tahy a významné chorvatské dálnice vedoucí do všech částí země.

3.2. Istrie

Největším poloostrovem na Jaderského moře je Istrie. „Svým 430 km dlouhým značně členitým pobřežím je turisticky nejživější oblastí celého chorvatského Jadranu.“⁴¹ Severní část poloostrova dělí od kontinentální pevniny Dinárské pohoří

⁴⁰ JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska*. [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-03-05]. <http://www.chorvatsko.cz/vylet/zahreb.html>

⁴¹ NĚMČEC, D. *Chorvatsko: kapesní průvodce*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. s. 56. ISBN 80-7226-690-X

a patří sousednímu Slovinsku, vnitrozemí se vyznačuje zvlněnými zelenými kopci a úrodnými nížinami. Malebné vnitrozemí je turisty navštěvováno méně oproti západnímu pobřeží, kde se nachází největší množství turistických letovisek a stále zde rostou nová turistická rekreační střediska, která na sebe navazují. Mezi nejznámější letoviska patří Poreč, Umag, Rovinj nebo Pula.

Poreč

„Poreč a okolí je největší středisko cestovního ruchu na Istrii. Celý kraj je kompletně zasvěcen turistice.“⁴² Pobřeží měří 37km i s ostrovy. Pobřeží je členité a pláže jsou prorostlé borovicovými lesy. Na jihu se nacházejí velká samostatná centra jako Playa Laguna, Zelena Laguna nebo Brulo. Pláže na Poreči jsou velice rozmanité. Některé jsou přírodní kamenité, oblázkové nebo štěrkové, či betonové s terasami a skluzavkami, které jsou většinou uměle vytvořené. *„K mimořádně cenným historickým památkám Poreče patří Eufraziova bazilika, zapsaná v roce 1997 do seznamu světového kulturního dědictví organizace UNESCO.“⁴³* V průběhu sezony je zde připraven bohatý program pro turisty v podobě festivalů, diskoték, koncertů nebo tradičních slavností a zábavních večerů s živou hudbou a ostatní animační programy nejen pro děti a mládež.

Pula

Pula je nejstarším městem na západním Jadranu a nachází se v největší a nejlépe chráněné zátoce Istrie. Představuje velkou námořní základnu a je největším hospodářským i regionálním centrem v Istrii. Nachází se zde osobní přístav, ze kterého se konají výletní plavby do Benátek. Krajina je poznamenána rozvojem cestovního ruchu, pobřeží Puly oplývá mnoha zálivy a zátokami, sevřenými skalnatými útesy a je mimořádně členité.

„Jako bývalá důležitá výspa Říma se město vyznačuje hojností zřícenin románských staveb, jimž vévodí pozoruhodně zachovalý amfiteátr.“⁴⁴ Tato destinace je vhodná pro aktivní dovolené, je zde spousta možností aktivního a sportovního vyžití. Dobré podmínky pro vodní sporty potěší návštěvníky milující potápění. To lze provozovat prostřednictvím několika potápěčských klubů, středisek pro podmořské aktivity. Konají se zde i významné kulturní festivaly a pro

⁴² NĚMČEK, D. *Chorvatsko: kapesní průvodce*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. s. 67. ISBN 80-7226-690-X

⁴³ JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska*. [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-03-05]. dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/istrie/porec.html>

⁴⁴ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 156. ISBN 807237-626-8

své významné pamětihodnosti z římské doby se Pula stala cílem výletů. Již zmíněný amfiteátr patří k nejlépe uchovaným a třetím největším v Evropě a pořádají se zde v letním období koncerty. Další atraktivitou je Herkulova brána, jež byla součástí římského opevnění, dále dvojitá brána z 2.století, která zajišťuje vchod do Archeologického muzea.

Obrázek č. 3 - Římský amfiteátr v Pule

Zdroj: Pula, Istrie, Chorvatsko. [online]. [cit. 2013-03-10]. Dostupné z:
<http://www.ckinex.cz/WebBooking/pobytove-zajezdy/chorvatsko/istrie/pula>

Rovinj

Toto město je považováno za jedno z nejkrásnějších na chorvatském pobřeží pro jeho specifický vzhled a krásnou přírodu, kterou je obklopeno pobřeží dlouhé 67 km. Rovinj mimo hezkých pláží a koupání poskytuje daleko více možností. Procházky překrásnou přírodou, provozování rekreačních sportů, návštěvy archeologických nalezišť či ochutnávku rovinjských specialit a lahůdek. Je především známý odpočinkem v četných hotelech s vyšším komfortem a značnou kvalitou. *„Město zážitků, benátské architektury a harmonie barev, překrásných pejzaží, "nálady" a hudby a zpěvu bylo v roce 2008 korunováno titulem mistra*

*chorvatského turizmu.*⁴⁵ Rovinj je také doposud fungujícím rybářským přístavem, kde lze pozorovat i běžný život místních obyvatel.

*„Zdejší zemědělství je zaměřeno na vinohradnictví. Pěstuje se zejména ceněná odrůda malvazija. Rybářství využívá zdejších dobrých lovišť, v místě je i závod na zpracování ryb. Výroba nápojů a zpracování tabáku.“*⁴⁶

Rovinj jako letovisko patří k vyhledávaným a je zaměřeno na majetnější klientelu, nabízí spíše luxusní hotely na vyšší úrovni. I zde se konají v letní sezoně koncerty a hudební festivaly, veletrhy pod širým nebem a to vše se odehrává v centru města, kterému dominuje masivní katedrála Sveta Eufemija.

3.3 Zadarsko

Této oblasti se také jinak říká Severní Dalmácie. Její pobřeží od Karlobagu po Statigrad je pusté a téměř liduprázdné. *„Skály spadající příkrě do moře, kolem malých oáz zeleně se uchytily rybářské osady, které jsou od sebe vzdáleny několik desítek kilometrů.“*⁴⁷ Nacházejí se zde dva velké národní parky, starobylá metropole Zadar, jež nabízí zajímavé a poutavé historické dějiny a pamětihodnosti, oblast Šibeniku se honosí dvěma z nejkrásnějších národních parků Chorvatska, vodopády Krka a ostrovy Kornati, ale také velmi přitažlivá, turisticky známá letoviska. K zajímavosti této části přispívají četné ostrovy, které jsou součástí skupiny Severodalmatských ostrovů.

Oblast Zadaru nabízí atmosféru jadranského, středomořského života, v národním parku Paklenica se najde příležitost k turistickému i horolezeckému vyžití, nejlepším v celém Chorvatsku.

Zadar

Zadar je třetím největším městem Chorvatska a také hlavní město severní Dalmácie, ležící na 4km dlouhém a 500 metrů širokém poloostrově. Nachází se v samém srdci Jadranu a je centrem kultury, ekonomiky i politiky a především centrem turismu. Stará čtvrť leží na severozápadním konci poloostrova, nové městské čtvrti Voštarnica a Brodarica se nachází na severovýchodním pobřeží

⁴⁵ CHORVATSKO. *Chorvatské turistické sdružení*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-05]. dostupné z: <http://croatia.hr/cs-CZ/Destinace/Mesto/Rovinj?ZHNCmjY0LHBcNw%3d%3d>

⁴⁶ JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska*. [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-03-09]. dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/istrie/rovinj.html>

⁴⁷ NĚMĚC, D. *Chorvatsko: kapesní průvodce*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. s. 99. ISBN 80-7226-690-X

mimo poloostrov. Turistická zóna je rovněž v severozápadní části, která se nazývá Borik. Letovisko je krásně upraveno a má svou starou lázeňskou tradici a krásnou, bohatou vegetaci.

„Město samo je pro své početné cenné historické a kulturní památky i pro svá kulturní zařízení jedním z nejpřitažlivějších míst v Dalmácii.“⁴⁸ Ulice starého města jsou dlážděny blyštivým bílým pískovcem, procházka podél celého pobřeží starého města, kde je mimo jiné i přístav plný krásných jachet, stojí za to. Poblíž pěší lávky se nacházejí zbytky městských římských hradeb, většina ostatních byla postavena až za Benátek. Náměstí se rozkládá za kostelem sv. Šimona. Nejceněnější památkou je předrománský kostel sv. Donáta z 9. století.

Obrázek č. 4 - Zadar, předrománský kostel sv. Donáta

Zdroj: JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska* . [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-03-09]. dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/svdal/zadar.html>

Zadar je významným a velkým trajektovým přístavem, odkud plují trajekty až do Italské Ancony, či Benátek. Zároveň je i přístavem, kde kotví výletní, námořní lodě, ale i luxusní jachty.

Dopravní dostupnost do Zadaru se v posledních letech výrazně zlepšila. Lze cestovat letecky, Zadarské letiště je vzdáleno asi 10 kilometrů od středu města.

⁴⁸ JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska* . [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-03-09]. dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/svdal/zadar.html>

V letních měsících je možnost využít pravidelné linky, uzpůsobené i pro přepravu aut trajekty Marina, či Jadrolinija. Trajekty plují do Itálie, několika Chorvatských pobřežních destinací a na ostrovy několikrát denně. Dostupnost silniční dopravy výrazně ovlivnila výstavba dálnice A1 Záhřeb – Split, která byla dokončena v roce 2005. Dálnice je velkou výhodou pro české turisty, cestující autem do těchto destinací.

Zadar nabízí pro své návštěvníky širokou škálu kulturního vyžití, sportovních aktivit, animačních programů pro děti, letních hudebních festivalů, či návštěva muzeí a historických památek nebo trhů v srdci města.

Zadar je také jednou z nejzajímavějších destinací co se týče podmořského světa a potápění.

Šibenik

Šibenik nebývá často propagován na turistické středisko, nicméně byl vždy vděčným cílem pro své historické památky a pozoruhodné katedrály. *„Od konce středověku byl Šibenik velmi dobře opevněným městem, když vstup do průlivu střežila pevnost sv.Mikuláše. Město leží v chráněné zátoce při ústí řeky Krky a je výbornou základnou pro návštěvu národního parku Krka.“*⁴⁹

Významnou památkou Šibeniku a také cíl turistických návštěv je katedrála sv.Jakuba, která zdobí dalmatské pobřeží a byla v roce 2000 zapsána do listiny světového kulturního dědictví organizace UNESCO. Zajímavostí katedrály je, že byla vystavěna bez použití cihel či dřevěných výztuží, jen z kamene, který se lámal na ostrově Brač, Korčula, Rab a Krk.

Šibenik je také důležitým dopravním uzlem neboli silniční křižovatkou a přístavištěm pro trajekty na blízké ostrovy.

Jsou zde také skvělé podmínky pro vodní sporty jako je jachting nebo potápění, k dispozici je několik potápěčských škol a klubů. Moře v okolí je téměř průzračné.

Kulturní vyžití je v této destinaci rovněž rozšířeno o letní festivaly, folklór, diskotéky a bary s živou hudbou. Na přelomu června a července se zde koná proslulý Mezinárodní festival dětí. K vidění jsou řemeslné dílny, rukodělné výrobky, hudba, tance, dětské filmy nebo loutková představení.

⁴⁹ NĚMČEC, D. *Chorvatsko: kapesní průvodce*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. s. 110. ISBN 80-7226-690-X

3.4 Střední Dalmácie

„Střední Dalmácie je oblast rozkládající se na pobřeží na severozápadě od Trogiru až po Ploče na jihovýchodě. Zahrnuje velké ostrovy Brač a Hvar a tvoří velmi významnou část Chorvatska.“⁵⁰ Kraj připomíná římskou minulost románskými zříceninami a nádherné malebné pobřeží je zdůrazněno dominantními Dinárskými Alpami, které oddělují Dalmácii od Bosny a Hercegoviny. „Teplý proud plynoucí na sever podél pobřeží udržuje mírné klima, suchá léta a vlhké zimy. Dalmácie má o poznání teplejší podnebí než Istrie, proto se lze koupat v moři od začátku května až do konce září.“⁵¹

Nezničené a zachovalé ostrovy vytváří tuto oblast jako ideální spojení koupání a odpočinku s obdivováním historie, které připomínají působení Římanu, ostrov Hvar kouzlo renesance. *„Mnozí její věrní návštěvníci tvrdí, že je to dokonce nejkrásnější přímořská oblast na světě, a to pro harmonii přírody a výtvarů lidských rukou.“⁵²* Přírodní krásy střední Dalmácie uchvátily již tisíce turistů nejen z Evropy, díky proslulým dalmatským plážím, jejichž kombinace malých drobných oblázků a hrubšího písku je pokládána za tu nejpříjemnější.

Dalším významným aspektem půvabu a oblíbenosti střední Dalmácie je příroda a vegetace v kraji. Zelení oplývají jak pláže v podobě borových lesů, či okrasných keřů a barevných rostlin, tak i v městech a vesnicích věnují instituce pro rozvoj cestovního ruchu prostředky a úsilí o ozelenění veřejných ploch.

Hlavním městem střední Dalmácie je Split, který je důležitým dopravním uzlem a centrem, umožňujícím spojení jak silniční dopravy, tak lodí s ostrovy jako je Hvar, který má z celé střední Dalmácie nejvíce slunečního svitu a patří k nejoblíbenějším turistickým destinacím.

Split

„Split, město střední Dalmácie je se svými 210 000 obyvatel druhým největším městem Chorvatska. Město je hlavním hospodářským, kulturním, dopravním a správním střediskem Splitsko-dalmatské župy. Letovisko Split leží na poloostrově

⁵⁰ NĚMČEK, D. *Chorvatsko: kapesní průvodce*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. s. 115. ISBN 80-7226-690-X

⁵¹ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 213. ISBN 807237-626-8

⁵² ADRIALAND. *Chorvatsko*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-12]. dostupné z: <http://chorvatsko.adrialand.com/stredni-dalmacie>

*mezi Kaštelským zálivem a Splitským průlivem.*⁵³ Splitu se mimo jiné také přezdívá jako srdce Dalmácie. Stará čtvrť je vybudována podél přístavu u jižních břehů vysokého poloostrova, který je chráněn před mořským příbojem mnoha většími a malými ostrůvky. Split je velice významný pro svůj osobní i nákladní přístav. Přívozní lodě a trajekty zajišťují dopravu jak na většinu ostrovů v blízkosti, tak i každý týden plují trajekty společnosti Jadrolinija do Ancony. Některé trajekty poskytují také přepravu aut.

Díky svým mimořádným historickým památkám, krásné krajině, ale i velice příznivému podnebí pro trávení letní dovolené se Split řadí mezi nejoblíbenější destinace. Svým sedmihodinovým ročním průměrem insolace náleží mezi nejslunnější místa v Evropě. Patří k velkým střediskům cestovního ruchu, kultury a bohaté historie.

Nejstarším jádrem Splitu je Diokleciánův palác, který byl v roce 1979 zapsán do seznamu UNESCO. Jeho 220 budov slouží jako domov pro několik lidí a rovněž jako centrum obchodů, restaurací a kaváren. K jeho pozoruhodnostem patří Zlatá brána, Stříbrná brána a Železná brána, dále sklepní prostory, které tvoří největší dochovaný římský krytý prostor na světě. Palác je celý z bílého vápence a byl vybudován jako sídlo císaře Diokleciána, sloužil však i jako pevnost obehnaná hradbami, které chránily město od moře.

Mezi další významné pamětihodnosti patří Etnografické muzeum nebo Archeologické muzeum, Kostel sv. Trojice. Za zmínku stojí také Národní náměstí s paláci Karepićů a Kambjů. Vyhlídkový vrch Marjan s krásným lesoparkem.

Ani v oblasti kulturního vyžití nezůstává Split pozadu. V letní sezoně se zde koná Splitský letní festival opery, dramatu a koncertů pod širým nebem. Příležitostí k tanci je návštěva různých diskoték v nákupních střediscích či pod širým nebem.

Split má dobré podmínky pro sportování, zejména i pro vodní sporty. Jsou zde potápěčské kluby i mnoho půjčoven motorových člunů, jachet i vodních skútrů.

„Na členitém pobřeží poloostrova Marjan lze nalézt řadu pláží vhodných pro strávení chvilky odpočinku a relaxace u vody, pláže jsou oblázkové, místy písčité, lemované nízkým porostem borovic, které zajišťují příjemný stín. Pláž Bačvice byla

⁵³ ADRIALAND. *Chorvatsko*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-12]. dostupné z: <http://chorvatsko.adrialand.com/split>

vyznamenána tzv. Modrou vlajkou. Ve městě se také nacházejí placená městská koupaliště.⁵⁴

Makarska

Od Splitu na jihovýchod se táhne podél pobřeží bohatý zemědělský kraj a téměř nepřetržitý pás hustých turistických letovisek. Pobřeží je chráněno od vnitrozemí pohořím Masor a dále na jih masivem Biokovo, kde za Omišskou riviérou začíná nejoblíbenější a nejnavštěvovanější část střední Dalmácie Makarská riviéra, která je dlouhá asi 60 kilometrů, začíná u Brel a končí Gradacem. „*Pahorkatinu dole, chráněnou před drsným povětrím, bujně kryje zeleň středozemského typu: bory, háje olivovníků, fíkovníky a ovocné dřeviny.*“⁵⁵ Tato metropole je dobrou základnou k poznávacím výpravám do kopců, i po pobřeží. Je zde mnoho možností stezek a cest, které lemuje vápencový masiv, na pohled nádherný, nýbrž v ohledu na pěší turistiku patřičně náročný. Proto si tato destinace získala četnou oblíbenost mezi turisty, jelikož nenabízí jen možnosti nádherných pláží a koupání.

Obrázek č. 5 – Makarská riviéra

Zdroj : MAKARSKA RIVIERA. Vladimír Šubr. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-12]. dostupné z:
<http://www.makarska.i kn.cz/>

⁵⁴ ADRIALAND. *Chorvatsko*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-12]. dostupné z:
<http://chorvatsko.adrialand.com/split>

⁵⁵ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 229. ISBN 807237-626-8

Město Makarska je centrem stejnojmenné riviéry a největším turistickým centrem, ležícím 65 kilometrů jihovýchodně od Splitu. Stará čtvrť města leží přímo při pobřeží a novější části sahají téměř až pod masiv Biokova.

I když je Makarska známá spíše půvabem přírodních krás než pamětihodnostem, najdou se zde i historické pozoruhodnosti. „*Ústřednímu náměstí dominuje starý kostel sv. Marka, barokní kašna a pomník chorvatského kněze a spisovatele Andrija Kačića - Miošiće. Přístaviště lemují jachty, výletní lodě s vysokými stěžni, dlouhý pás palm. Četné obchůdky, kavárny, bistra a restaurace s venkovním posezením nabízejí bohatou paletu tradičních jídel a pití.*“⁵⁶ Makarska skvěle dokáže splnit i požadavky těch nejnáročnějších zákazníků v souvislosti se službami cestovního ruchu. Nachází se na křižovatce mořeplavných cest, proto poskytuje i usnadňuje celou řadu turistických výletů. V průběhu sezony odtud putují výletní lodě a trajekty na ostrovy Brač, Hvar nebo Korčula.

Nejproslulejší pláž na Makarske se nazývá Donja Luka a je dlouhá kilometr a půl. Leží při ní ty nejlepší hotely, pláže jsou plné jemných bílých oblázků, hrubého písku a pozvolným vstupem do vody.

Rovněž nabízí mnoho možností sportovního vyžití a různé kulturní akce v době letní sezony, z nichž nejznámější je festival Makarské léto. Najdeme zde i několik zajímavých muzeí.

Pod Makarskou se nacházejí další zajímavá menší letoviska, která jsou také velice oblíbená a atraktivní. Patří sem například Drvenik, skládající se ze dvou zálivů Gonja Vala a Donja Vala, odkud v sezoně odjíždí několikrát denně trajekt na protější ostrov Hvar a také na Korčulu. Další turistické letovisko je známý Gradac, který leží nejjihněji na Makarské riviéře a je centrem nočního života, který se odehrává přímo na promenádách u moře. Krásnými plážemi se pyšní také malé městečko Zaostrog, které nabízí nádherné a klidné koupání.

3.5 Jižní Dalmácie

Poměrně úzký pás pobřeží táhnoucí se od města Ploče na severu až po hranice s Černou Horou tvoří část nazývaná Jižní Dalmácie. „*Jihovýchodní cíp Chorvatska je oblastí bezpočtu zátok a zalesněných ostrovů, vystavený ostré záři slunce a*

⁵⁶ ADRIALAND. *Chorvatsko*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-17]. dostupné z: <http://chorvatsko.adrialand.com/makarska>

osvěžovaný mírnými středozezemskými vánky. Korunním klenotem oblasti je metropole Dubrovník.⁵⁷ Dinárské pohoří odděluje Dubrovník od Bosny a Hercegoviny. Tato oblast není příliš vyhledávaným cílem turistů v poměru od ostatních částí jadranského pobřeží. Lze ji charakterizovat jako kraj velkých protikladů, který se skládá z úplně rozlišných částí. Jednou z nich je Delta Neretvy, což je mimořádně úrodné území zvláštního rázu. Svým hospodářským významem je často přirovnávána k Nilu. Žije zde mnoho chráněných a vzácných ptáků a pěstuje se ve velkém množství jižní ovoce, zejména citrusy, přičemž největším hitem jsou mandarinky. Vedle toho se zde produkuje také zelenina a vinná réva. Proto je region Jižní Dalmácie proslulý víny a tradiční výrobou olivového oleje. K zvláště vynikajícím chorvatským vínům se řadí především červená pelješacká.

Dubrovník

Toto úchvatné přístavní centrum cestovního ruchu leží v nejjižnější části Chorvatska a patří mezi nejnavštěvovanější letovisko z celého Jadranu. Právem je největším skvostem Jižní Dalmácie. Starobylé město, sevřené silnými hradbami, chránilo Dubrovník po dlouhých sedm století před útoky zvenčí. Díky nim byl již v roce 1979 zapsán na seznam kulturního dědictví UNESCO. Díky podpoře této organizace byly opraveny hradby od válečných škod a navraceny do původních krás. Žádné jiné město v Chorvatsku nemá tolik stavebních a kulturních památek jako právě proslulý Dubrovník. „Pro své velmi příznivé klima a chráněnou polohu je Dubrovník s oblibou navštěvován jako letní i zimní přímořské lázně.“⁵⁸

Nejcennější památka a nejzajímavější atraktivita je jednoznačně okruh Starým městem po hradbách, které tvoří 1940 metrů z 8. až 17. století. Ty jsou místy až 6 metrů silné. Součástí opevnění jsou mohutné válcové věže. Výstup je umožněn na několika místech stavby a celý okruh kolem starého města je zpoplatněn. Vytvoří však nádhernou a nezapomenutelnou procházku.

Dubrovník byl v roce 1667 vystaven velkému zemětřesení, kdy bylo zničeno historické centrum města včetně několika gotickými a renesančními paláci, kláštery a kostely. Poté byla v rámci rekonstrukce města pod vedením organizace UNESCO provedena opatření proti zemětřesení. Po roce 1918, kdy se pozvolna začal rozvíjet

⁵⁷ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 253. ISBN 807237-626-8

⁵⁸ JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska*. [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-03-19]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/jidal/dubrov.html>

průmysl orientovaný na potřeby turistiky, se Dubrovník stal centrem turismu a dnešní ekonomika závisí hlavně na jeho rozvoji a objemu.

Obrázek č. 6 – Staré město Dubrovníku

Zdroj: CESTOVÁNÍ. [online]. © Copyright 1999 – 2013 [cit. 2013-03-12]. dostupné z:
[http://cestovani.idnes.cz/dubrovnik-uzasne-mesto-nespi-a-umi-zruinovat-penezenku-p2j-
/chorvatsko.aspx?c=A110630_172451_ig_chorvatsko_tom](http://cestovani.idnes.cz/dubrovnik-uzasne-mesto-nespi-a-umi-zruinovat-penezenku-p2j-/chorvatsko.aspx?c=A110630_172451_ig_chorvatsko_tom)

V historickém centru Dubrovníku nyní žije přes pět tisíc lidí. Pohled z horních kopců na celé staré město zachycuje nádhernou kaskádu z mnoha střech historických domů, které jsou doslova poskládané a nalepené těsně na sebe. Hlavní vstup do města je možný skrz dvě hlavní kamenné brány. Na jihovýchodní straně branou Ploče, za níž se nachází část města s nejluxusnějšími hotely v Dubrovníku. Na západní straně pak branou Pile, kterou se lze dostat také na náměstí s Velkou Onofriovou kašnou. *„Z náměstí rovně vede přes staré město hlavní ulice Stradun, kde se soustřeďuje celý společenský a obchodní život města. Na jejím konci je situované náměstí Luža, od středověku centrum veřejného života. Zde stojí Rolandův sloup z 15. století, symbol svobodného obchodního města, barokní chrám sv. Blažeje, patrona města a palác Sponza, vedle něhož se tyčí městská zvonice z 16. století.“*⁵⁹ Z malého městského přístavu je pak možné podniknout

⁵⁹ ADRIALAND. *Chorvatsko*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-20]. dostupné z:
<http://chorvatsko.adrialand.com/dubrovnik>

vyjížděku na ostrov Lokrum, který se pyšní bohatou mediteránskou vegetací. Důležité je zmínit také knížecí palác, který stojí kousek od náměstí Luža a řadí se mezi nejhezčí stavby ve městě.

Starý Dubrovník nabízí skutečně obrovské množství nádherných památek a je pravdou, že není možné všechny vyjmenovat. Opomenout však nelze dominikánský kostel a klášter, ležící v jižní části města, či městskou kavárnu. Dále je možné navštívit celou řadu galerií, muzeí, koncertních sálů, restaurací s vůní středozezemní kuchyně nebo vynikající kavárny a bary. Je zde samozřejmě podstatně vyšší cenová relace v závislosti na počtu návštěvnosti destinace, ve srovnání s ostatními středisky v celém Chorvatsku.

Z hlediska kultury je Dubrovník považován doslova za chorvatskou kulturní metropoli. Nejdůležitější akcí v letní sezoně jsou jednoznačně Dubrovnické letní hry, které se konají pravidelně již přes 60 let a je to velký hudební a divadelní festival, odehrávající se pod širým nebem. Mimo kulturní vyžití nabízí Dubrovník také mnoho sportovních aktivit, koupání přímo pod starými hradbami nebo je možný také let nad městem.

Ubytování je v Dubrovniku široká řada, především hotelů té nejvyšší kategorie, které jsou v těsné blízkosti starého města ve čtvrti Ploče. Cena většinou neklesne pod 300 EUR za dvoulůžkový pokoj, přičemž kvalita skutečně odpovídá ceně. V jiných čtvrtích je možné sehnat i levnější ubytování v nižších kategoriích.

Dopravit se do Dubrovniku je možné letecky, letiště se nachází asi 20 kilometrů od města a má jeden terminál. Do hlavního přístaviště Gruž připlouvají pravidelné místní i mezinárodní lodní linky, kterými se je možné dostat na okolní ostrovy nebo až do Itálie. Po silnici se do Dubrovniku dojede po Jadranské magistrále, v následujících letech bude dostavěna dálnice A1, která vede ze Záhřebu přes Split, nyní končí u Ploče a prochází výstavbou další úseky.

Zdejší pláže jsou písčité s drobnými oblázky a jsou většinou zpoplatněné. Výjimkou jsou soukromé pláže, které náleží tem luxusnějším hotelům a jsou vybaveny Modrou vlajkou. Nachází se zde i pár městských koupališť a naturistických pláží.

3.6 Nejnavštěvovanější Chorvatské ostrovy

Chorvatsko má v Jadranském moři celkem 78 ostrovů s rozlohou větší než 1 km² a přes 500 menších ostrůvků. Některé se nacházejí také na jezerech a řekách ve vnitrozemí.

Mezi nejznámější a nejnavštěvovanější ostrovy na Jadranu patří ostrov Krk, Brač, Hvar, Pag, Korčula, Vis nebo Kornat, který je navíc i národním parkem Chorvatska.

Brač

Ostrov Brač spadá do Splitsko-dalmatské župy a rozkládá se na ploše o velikosti 394 km², díky které je největším ostrovem Dalmácie. Je dlouhý 40 kilometrů a nachází se v blízkosti ostrova Hvar, od kterého ho dělí Hvarský průliv. Na jedné polovině ostrova se vyskytuje vysoké pohoří, s nejvyšším vrcholem – Vítovou horou (780m), ze kterého se pořádají lety na rogalu. Na polovině druhé se rozkládají krásné dlouhé pláže s bílým pískem.

Brač se od ostatních ostrovů liší svou bohatou florou a faunou, ale také výraznějším rozdílem mezi ročními obdobími. Na ostrově žije přes 14 tisíc obyvatel a největším sídlem je Supetar, který je jedním ze dvou hlavních turistických destinací.

Ostrov se vyznačuje dramaticky působivou středomořskou krajinou s borovicemi, křovisky maquis a skalnatým pobřežím.

Obyvatelstvo zde produkuje ve velké míře vinnou révu, olivový olej, fíky, mandle i višně, přičemž největším vývozním artiklem Brače je lesklý bílý kámen. Z něj byl postaven Bílý dům ve Washingtonu nebo Diokleciánův palác ve Splitu.

Brač je přitažlivý rovněž pro své četné stavitelské památky. Ilyrské hradby, opevněná sídliště, starobylé kostelíky, skalní kláštery a zajímavé jeskyně.

Z letoviska Supetar je trajektové spojení do Splitu, Makarske a Hvaru.

Krk

Ostrov v Kvarnerském zálivu je jedním z nejrušnějších v Chorvatsku. Rozvoji turismu zde napomohlo jak dobré počasí, tak i vzdálenost od pevniny. *„Strmé a skalnaté pobřeží na severozápadě ostrova je bičováno burou, proto zde žije jen málo obyvatel. Naopak podnebí na jihu je příjemnější, pobřeží má více vegetace,*

*pláží, zálivů a ostrůvků.*⁶⁰ Více než 30% plochy ostrova pokrývají lesy, které rostou většinou v okolí větších měst jako je Krk. Toto původně středověké město je výchozím bodem pro výlety a dnes k němu kromě přístavu patří pláže i hotely. V letní sezoně sem cestuje mnoho turistů ze střední Evropy. Ostrov získal oblíbenost také díky široké nabídce ubytování. Najdou se zde jak luxusní hotely, taktéž i hotely nižší třídy, či ubytování v soukromí a nebo levné kempy.

Magnetem pro turisty jsou historické a kulturní památky, z nichž mimo jiné je hlavní atrakcí úzká ulice, která vede okolo románské katedrály a hradu.

Hvar

Tento nádherný přes 68 kilometrů dlouhý ostrov se pyšní rekordním počtem slunečního svitu ze všech ostrovů na Jadranu. Svým pozoruhodným tvarem připomíná siluetu ptáka. Patří k nejkrásnějším, a proto k nejnavštěvovanějším ostrovům Chorvatska.

Obrázek č. 7 – Hvar, Sveta Nedjelja

Zdroj: IHVAR. [online]. © 2005 – 2011 [cit. 2013-03-20]. dostupné z:
<http://ihvar.cz/svetanedjelja/svetanedjelja.html>

Hvar leží v pásu Středodalmatských ostrovů, v pásmu Splitsko-dalmatské župy. Na severní straně ostrova u silně rozeklaných zátok leží větší obce, kde žije většina obyvatelstva. Velmi strmé jižní pobřeží je téměř neobydlené. Vzhledem k mírným

⁶⁰ OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. s. 138. ISBN 807237-626-8

zimám a teplým létům je ostrov velmi bohatě obdařen subtropickou vegetací. Kromě různých keřů je prorostlý bujnou macchií a v červnu pokryje povrchy ostrovy fialová levandule. Na jaře Hvar voní jako obchod s bylinkami. K hlavním hospodářským odvětvím patří zemědělství – pěstování a zpracování vinné révy, ale také rybolov či těžba kamene.

Z hlediska cestovního ruchu se ostrov Hvar stává čím dál více zajímavým pro své přírodní podmínky i kulturní a historické památky. K návštěvnosti nyní přispívá i četnost nově vyrostlých hotelových resortů v hlavních střediscích, ale staví se zde již i soukromé vily, apartmány a bungalovy.

Mezi hlavní atraktivity ostrova patří okružní plavby lodí, kotvicích na Hvaru. Každé léto sem připlouvá velké množství jachet, ale i výletních lodí a trajektů společnosti Jadrolinija, které v době sezony plují ze Splitu, Drveniku i z Rijeky do Dubrovníku a zastavují ve městě Stari Grad, odkud pokračují dále na Korčulu.

Hlavním městem je stejnojmenný Hvar, který je v malebně položené a chráněné zátocy na jihozápadě ostrova. Toto známé letovisko se pyšní jak nádherným pobřežím, lemovaným promenádami, které jsou plné živých kaváren, tak i přístavem, kde se nacházejí nejdůležitější pamětihodnosti. Jednou z nich je dominantní stavba Arzenál, která dříve sloužila jako opravena na lodě, dnes je v jeho horním patře zřízeno divadlo, kde se pořádají společenské akce. Dominantou je pevnost Španjol, ze které vedou hradby až na hlavní hvarské náměstí sv. Štěpána. Náměstí uzavírá katedrála sv. Štěpána.

Korčula

Ostrov rozkládající se jižně od Hvaru je proslulý olivami a vinnou révou. Vyznačuje se členitými zátokami, hustými lesy a hradbami, které připomínají malý Dubrovník. Tyto hradby se nacházejí v chráněném východním pobřeží ostrova, kde leží stejnojmenné město Korčula. Povrch ostrova je na mnohých částech hornatý, menší část je porostlá borovicemi.

Na Korčule žije 17 tisíc obyvatel a je jedním z nejhustěji osídleným ostrovem v Jadranu. Hlavním zdrojem kapitálu je kromě cestovního ruchu zemědělství. Významný je také rybolov, stavba lodí a výroba plastů. Hlavní přímořské obce jsou Korčula, Blata, Lumbarda.

Pláže jsou zde uměle vytvořené, většina hotelů má pláže se skalními plošinami a betonovými platy. Je zde i městské koupaliště, přímo uprostřed Korčuly.

Korčula se stala oblíbeným místem pro milovníky jachtingu, surfování, potápění a dalších vodních a jiných sportů, další její předností je široká nabídka kvalitního ubytování a pestrý zábavný program po celou dobu letní sezony, v čemž vynikají lidové zvyky a obyčeje. Jedním z nich jsou tradiční slavnosti při sklizni pomerančů.

Ostrov má také spoje trajekty z přístaviště na Korčule-Domince. Trajekty plují do Orebice, Drveniku, Makarske nebo Splitu, Zadaru a Rijeki.

Historické centrum ostrova je působivým odkazem středověkého umění v Dalmácii a zachovalo si téměř nedotčený starobylý ráz. Opevněné staré město Korčuly je vystavěno v blízkosti útesů, uličky jsou mírně zakřivené a úzké a je zde celá řada zajímavých středověkých pamětihodností.

4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření je vytvořeno pro praktické zjištění výše uvedených informací a statistik z části teoretické. Chorvatsko patří mezi nejoblíbenější destinace pro dlouhodobější pobyty českých turistů v zahraničí, jak uvádí statistiky českého statistického úřadu v tabulce č.9.

Tabulka č.9 – Cestování českých turistů do zahraničí dle cílové destinace

Země	výjezdy (v tis.)	počet noclehů (v tis.)
Chorvatsko	793	6872
Itálie	563	4695
Slovensko	535	3809
Řecko	318	2950
Rakousko	261	1453

Zdroj: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. © Český statistický úřad, 2013. [cit. 2013-03-05].
Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr

Roční návštěvnost Chorvatska se pohybuje v číslech kolem 600 tisíc. Česká republika se proto řadí na 5.místo z hlediska návštěvnosti Chorvatska v rámci Evropských zemí. Z počtu noclehů dle uvedené statistiky také vyplývá, že čeští turisté pobývají na dovolené v Chorvatsku zhruba jeden týden. Následující praktická část by tedy měla ověřit již dříve zmiňovaná fakta.

Pro ověřování těchto údajů jsem si vybrala metodu dotazníkového šetření, které mělo prozkoumat postoje základního souboru. Mou hypotézou pro výsledky testu je, že dřívější data z teoretické části zcela podporují praktický výzkum. Výsledky výzkumu pozitivně souvisí s předchozími zjištěními, které jsou popsány v teoretické části.

4.1 Cíle výzkumu

Z praktického hlediska bylo cílem dotazníkového šetření zjistit, jaký mají čeští turisté pohled na Chorvatsko jako destinaci cestovního ruchu. Pokud tuto zem jako turistické středisko upřednostňují a z jakých důvodů. Na druhé straně jaký je jejich pohled na zápory a nedostatky v závislosti na rozvoj cestovního ruchu

v Chorvatsku. Na základě získaných poznatků a studií o chorvatském cestovním ruchu a jeho rozvoji byl sestaven dotazník přes internetový server www.vyplnto.cz.

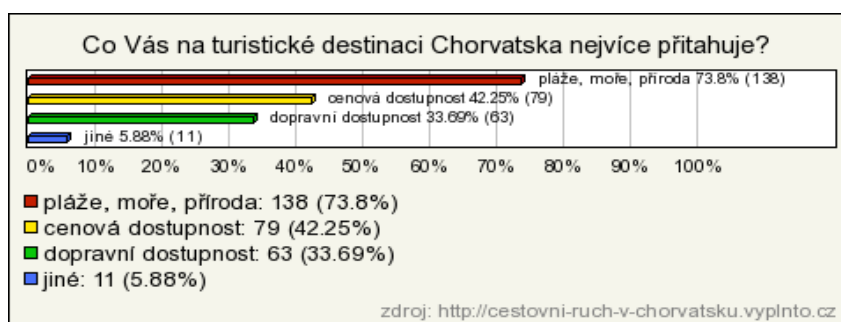
4.2 Vyhodnocení výsledků

Dotazník byl vyplňován celkem 189 respondenty, z nichž valnou většinu tvořila část ženského pohlaví, necelých 85%, muži pak 17%. Největší skupinu respondentů tvořili zejména mladí lidé ve věku od 18 do 35 let, další širší skupinou byli respondenti ve středním věku. Vzdělání odpovídajících bylo většinou středoškolské s maturitou nebo vysokoškolské.

Z hlediska návštěvnosti 80% respondentů navštívilo Chorvatsko v posledních 10 letech, tudíž většina odpovědí mohla pozitivně přispět následnému vyhodnocení výsledků a stanovení hypotéz.

K většině respondentů patří ti, kteří Chorvatsko navštěvují nejvíce v době hlavní sezony a to z důvodu strávení své letní dovolené či odpočinku u moře. Především dle výzkumu tedy převládá pasivní odpočinek, který je zde tím nejdůležitějším motivem pro návštěvu Chorvatska jako turistické destinace. Dalšími motivy jsou kulturní zajímavosti a sportovní aktivity, které skrývají nevyužitý potenciál, tudíž by se měly dostatečně rozvíjet a podporovat.

Graf č. 3

Mezi nejoblíbenější destinace mezi turisty patří Jižní Dalmácie, Istrie a Střední Dalmácie, neuvedené destinace jsou součástí již zmíněných, přičemž existuje

vysoká pravděpodobnost, že to závisí na nedostatečné informovanosti respondentů.

Další zkoumaný aspekt je zvolený druh ubytovacího zařízení v destinaci.

Graf č. 4

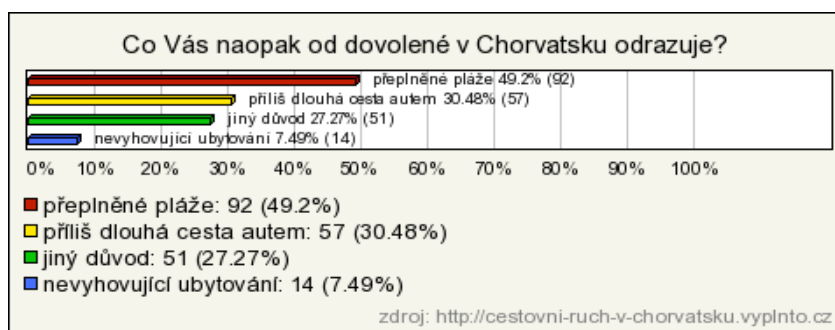
Šetření prokázalo, že většina respondentů, jejichž největší část se pohybuje ve věku mezi 19 až 35 lety, obvykle zvolí možnost ubytování v apartmánech, nižší část potom v hotelech nebo ubytování v soukromí, což zpravidla bývají partnerské páry, nebo rodiny s dětmi.

Graf č. 5

Většina respondentů je s dnešními poskytovanými službami cestovního ruchu v Chorvatsku spokojena, přičemž se zde objevily i shodné negativní projevy na konkrétní nedostatky od odpovídajících. Důvody, které je odrazují od strávení dovolené v Chorvatsku jsou především přeplněná přímořská turistická střediska a také příliš dlouhé cestování autem. Jiných důvodů je však také celá řada.

Graf č. 6

Respondenti se měli poté možnost vyjádřit k nabízeným turistickým službám v Chorvatských destinacích a k možnostem jejich zlepšení.

4.3 Shrnutí a závěr šetření

Mezi hlavní nedostatky, vycházející z poskytovaných služeb cestovního ruchu v Chorvatsku, patřila celá řada. Respondentům vadí jazyková nevybavenost místních obyvatelů a zaměstnanců v cestovním ruchu, jejich požadovaná vstřícnost a sympatie, dále byla častěji zmíněna nedostatečná vybavenost v souvislosti s poskytovanými službami v turistických střediscích, čistota pláží, poměr ceny a kvality ubytovacích i stravovacích služeb a dokonce i komfortnější a vyšší kategorizace v hotelech a stravovacích zařízeních pro solventnější klientelu.

Zmíněna byla v negativním smyslu i vysoká návštěvnost českých turistů v Chorvatsku, s čímž je zde však nutno počítat. Dalším poznatkem a také nejspíše důvodem k vyšší návštěvnosti Čechů Jadranu, je příliš velké přizpůsobování se Chorvatů v podobě podávání např. českého piva v turistických střediscích. Tyto pohnutky však mohou být častěji vnímány pozitivně. Jak ze strany Čechů, jako turistů, tak na opačné straně i od domorodců či ostatních cizinců, jelikož české pivo

je skutečně naší „vlasteneckou raritou“. Může proto být tento skutek brán jako trend porozumění a přiblížení se ke klientele a také získání pozornosti.

Mezi zmíněnými dalšími výroky respondentů se nachází také stížnost na příliš vysoké ceny jídla a potravin v turistických centrech, dále pak i nedostačující informace o jízdních řádech v městských hromadných dopravách, ale i o vybraných kulturních a historických památkách.

Mezi poměrně důležité části nedostačujících služeb cestovního ruchu v Chorvatsku hodnotili odpovídající nedostatečnou flexibilitu u termínů pobytů přes cestovní kanceláře a agentury.

ZÁVĚR

Trendy v mezinárodním trhu cestovního ruchu se v posledních 20 letech výrazně posouvají kupředu v závislosti na globalizaci a vyvíjející se ekonomiku v dnešním moderním a spotřebitelském světě. Cestovní ruch je dnes velmi důležitým odvětvím v mezinárodním celosvětovém hospodářství.

Tato bakalářská práce byla zaměřena na Chorvatsko jako destinaci cestovního ruchu. Byly uvedeny základní údaje a obecné charakteristiky Chorvatska, dále byla nastíněna politická a ekonomická stránka v zemi, přičemž byly zjištěny aktuální problémy v souvislosti s hospodářskou situací. V další kapitole byly představeny hlavní turistické atraktivity a přednosti Chorvatska jako turistické destinace. Prakticky byly zjištěny i názory českých turistů, cestujících do Chorvatska pomocí dotazníkového šetření.

Cílem této práce byla analýza chorvatského cestovního ruchu v posledních letech, zjištění aktuálních problémů z hlediska cestovního ruchu a návrhy na podporu jeho následného rozvoje. Pomocí analýzy SWOT byly nastíněny slabé stránky a ohrožení Chorvatska v závislosti na trendy a rozvoj cestovního ruchu. Vymezeny byly poté silné stránky a na jejich základě společně s příležitostmi bylo zjištěno několik kladných návrhů na vývoj a zdokonalení současného cestovního ruchu v chorvatských destinacích. Součástí analýzy bylo již zmíněné praktické dotazníkové šetření, kterého se zúčastnilo téměř 200 respondentů.

Cestovní ruch představuje významný dynamizující faktor v oblasti jak ekonomické a společensko-kulturní, tak i v oblasti životního prostředí, kterou výrazně přispívá k celkovému zlepšení a rozvoji dané destinace či regionu.

Chorvatsko se právem řadí mezi velice atraktivní turistické destinace. Rovněž se zde naskytují některé faktory, ovlivňující negativně dynamický rozvoj z hlediska ekonomiky i turistického rozvoje. Na základě zjištěných analýz a studií se prokázalo, že jisté charakteristické problémy v odvětví chorvatského cestovního ruchu jsou řešitelné. Z hlediska globálních trendů cestovního ruchu si Chorvatsko drží své místo a stále zlepšuje postavení na trhu cestovního ruchu.

Rozvoj turismu je třeba stavět na základy zachování a zlepšení výhod, které Chorvatsko má a neustále maximalizovat přínosy příležitostí.

Jeden z největších problémů pro Chorvatsko jako turistickou destinaci představuje sezónnost cestovního ruchu, což přispívá k masivnímu měřítku. Pro

velmi krátkou dobu je potřeba uspokojit obrovskou poptávku v turistických službách. Rozšířit turistickou sezonu je jednou z největších výzev chorvatského cestovního ruchu. Je však skutečností, že stále více turistů očekává originalitu a autentickou nabídku pro svou návštěvu země. Existuje totiž ještě stále celá řada malých, téměř zaniklých vesnic a malých měst, které doposud nejsou tak navštěvovány. Kvalitnější a rozšířenější ubytovací služby jsou dalším faktorem pro získání solventnější klientely v rámci vyšší návštěvnosti.

Mezi další řešitelné problémy rozvoje pro chorvatský cestovní ruch patří konkurenceschopnost, nedokončený proces privatizace, lepší úroveň informačních, rekreačních a stravovacích služeb, problémy v uplatnění pracovních sil, marketingový koncept pro rozvoj turismu, úprava a dokončení dobré infrastruktury země, masová turistika a její dopad na životní prostředí. Turisté zde znamenají budoucnost pro rozvoj ekonomiky a celkové zisky státu. Je proto potřeba se zaměřit na rozšíření sezony, zvýšení a využití kapacit, rozvoj méně rozvinutých oblastí, a samozřejmě na zásady udržitelného rozvoje. Existuje mnoho možností, jak zlepšit nabídku cestovního ruchu. Je nutné dostatečně zajistit a podpořit stávající nabídku tak, aby kladně odpovídala na poptávku. Informace o zemi a její prezentace jsou prvkem, který je podstatně důležitý. Klima, jako součást cestovního ruchu Chorvatska, nelze zlepšit nebo změnit, ale lze pracovat na vývoji některých selektivních formách turismu. Pokud jde o krásu a harmonii krajiny, je nutné zachování čistoty a přispívání k trvalé udržitelnosti a ekologie v turistických střediscích, jelikož cestovní ruch s sebou přináší znečištění a degradaci životního prostředí. Podpořit by se měla celá nabídka cestovního ruchu, tedy zkvalitnění informačních středisek v destinacích, rozšíření společenských, sportovních i kulturních aktivit a především zkoumat demografický profil nečastějších příchozích turistů, na které se následně zaměřit a zpracovat na jejich základě nabídky k potenciální návštěvě země.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing as, 2009. ISBN 97880-247-3247-3.

KOTLER, P. *Marketing, Management*. 9.vyd. Praha: Grada 1998. ISBN 80-7169-600-5

NĚMĚC, D. *Chorvatsko: kapesní průvodce*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2002. ISBN 80-7226-690-X

OLIVER, J. *Chorvatsko*. 1.vyd. Praha: Svojtka & Co., 2003. ISBN 807237-626-8.

OTTŮV PRŮVODCE. *Chorvatsko*. České vydání 2009. Praha: Ottovo nakladatelství. ISBN 978-80-7360-618-3

PALATKOVÁ, M. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1014-5.

SABO, A. *Chorvatské pobřeží Jadranu - Dalmácie*. 2.aktualizované vydání 2003. Divadelní a literární agentura PRAGA. ISBN 3-88618-212-6

Seznam použitých zahraničních zdrojů

ČAČIĆ, R. Jadransko-iónsky dopravný koridor na území Chorvátska [online]. [cit. 2013-03-05]. Dostupné z <http://www.ref-see.org/pdf/Radimir%20Cacic.pdf>

TRADING ECONOMICS. International tourism; Number of arrivals in Croatia. [online]. ©2012 Trading Economics. [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.tradingeconomics.com/croatia/international-tourism-number-of-arrivals-wb-data.html>

GLAVNI PLAN I STRATEGIJA RAZVOJA TURIZMA REPUBLIKE HRVATSKE

Izveštaj 3. Hrvatski turizam i konkurentsko okruženje. [online]. [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.upuhh.hr/docs/upuhhHR/documents/86/Original.pdf>

Seznam použitých internetových zdrojů

ADRIAGATE. *O Chorvatsku – Podnebí v Chorvatsku*. [online]. © 2013 [cit. 2013-02-29]. Dostupné z: http://www.adriagate.com/cs/croatia/about_croatia.aspx?id=4

BUSINESS INFO. *Oficiální portál pro podnikání a export*. [online]. © 1997-2013 [cit. 2013-01-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/chorvatsko-zakladni-informace-o-teritoriu-18778.html#sec2>

CESTOVÁNÍ. [online]. © Copyright 1999 – 2013 [cit. 2013-03-12]. dostupné z: http://cestovani.idnes.cz/dubrovnik-uzasne-mesto-nespi-a-umi-zruinovat-penezenku-p2j-/chorvatsko.aspx?c=A110630_172451_ig_chorvatsko_tom

CROATIA. *Průvodce Chorvatskem*. [online]. © 2010 [cit. 2013-03-05]. dostupné z: <http://www.croatia.wbs.cz/Co-navstivit.html>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. © Český statistický úřad, 2013. [cit. 2013-03-05]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr

ENCYKLOPEDIE. *Chorvatská republika*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: <http://www.evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=4&tema=99>

CHORVATSKO. *Chorvatské turistické sdružení*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-05]. dostupné z: <http://croatia.hr/cs-CZ/Destinace/Mesto/Rovinj?ZHNcMjY0LHBcNw%3d%3d>

CHORVATSKO DOVOLENÁ 2013. *Platy a nezaměstnanost v Chorvatsku*. [online]. © 2013 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.webchorvatsko.cz/chorvatsko/platy-a-nezamestnanost-v-chorvatsku/>

CHORVATSKO – INFO. *Základní informace*. [online]. © 2005 - 2010 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://chorvatsko-info.eu/article/785-zakladni-informace.html?type=1>

CHORVATSKO – OSTROV BRAČ. *Pobytové a poznávací zájezdy CK SLAN tour*. . [online]. © 2010 – 2013 SLAN tour [cit. 2013-03-23]. Dostupné z: <http://svetnadosah.com/zeme/chorvatsko/ostrov-brac>

I CESTOVÁNÍ. *Stručná historie Chorvatska*. . [online]. [cit. 2013-02-23]. Dostupné z: <http://www.i-cestovani.com>

INDEX MUNDI. *Světová organizace cestovního ruchu*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-04]. dostupné z: <http://www.indexmundi.com/facts/croatia/international-tourism>

JADERSKÉ MOŘE. *Průvodce po pobřeží Chorvatska*. . [online]. © 2001-2011 [cit. 2013-01-29]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/obec/stat.html>

MAKARSKA RIVIERA. *Vladimír Šubr*. [online]. © 2013 [cit. 2013-03-12]. dostupné z: <http://www.makarska.ikn.cz>

NÁRODNÍ PARK PLITVICKÁ JEZERA. [online]. [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://svetnadosah.com/zeme/chorvatsko/narodni-park-plitvicka-jezera>

PULA, ISTRIE, *Chorvatsko*. [online]. [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: <http://www.ckinex.cz/WebBooking/pobytove-zajejdy/chorvatsko/istrie/pula>

REPUBLIKA CHORVATSKO. *Ekonomika*. [online]. © 2009 [cit. 2013-02-23]. Dostupné z:<http://republika-chorvatsko.ic.cz/ekonomika.html>

PRŮVODCE, *Chorvatsko – Úvod*, [online]. © 2008 – 2009 [cit. 2013-01-29]. Dostupné z:http://www.pruvodce.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=154&catid=85&directory=53

STRATEGICKÝ ROZVOJ DESTINACE CESTOVNÍHO RUCHU. [online]. [cit. 2013-03-22]. Dostupné z:
http://www.mmr.cz/getmedia/c4a98c3d-762a-4c15-adf6-6f8ddc97d08e/GetFile6_3.pdf

VIG TRAVEL. *Typy na výlety*. [online]. [cit. 2013-03-23]. Dostupné z:
http://www.vigtravel.cz/rogoznica_tipy.html

Seznam ostatních zdrojů

WORLD TOURISM ORGANIZATION (UNWTO). *Kompendium of Tourism Statistics*. Data 2006 – 2010. Copyright © 2012

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa Chorvatska.....	9
Obrázek 2: Národní park Plitvická jezera	33
Obrázek 3: Římský amfiteátr v Pule	37
Obrázek 4: Zadar, předrománský kostel sv. Donáta.....	39
Obrázek 5: Makarská riviéra	43
Obrázek 6: Staré město Dubrovníku	46
Obrázek 7: Hvar, Sveta Nedjelja	49

Seznam grafů

Graf 1: Průměrná roční teplota vzduchu v °C	12
Graf 2: Celkový roční počet hodin slunečního svitu	14
Graf 3: Dotazníkové šetření	53
Graf 4: Dotazníkové šetření	54
Graf 5: Dotazníkové šetření	54
Graf 6: Dotazníkové šetření	55

Seznam tabulek

Tabulka 1: Průměrné měsíční a roční teploty vzduchu	13
Tabulka 2: Příjezdový cestovní ruch - svět	21
Tabulka 3: Počet zahraničních turistů v Chorvatsku a počty noclehů	22
Tabulka 4: Příjezdy - Evropa	23
Tabulka 5: Celkový vývoj počtu příjezdů do Chorvatska od roku 1995 – 2010 ..	24
Tabulka 6: Vývoj příjmů z cestovního ruchu	25
Tabulka 7: Domácí cestovní ruch	25
Tabulka 8: Účely vycestování.....	26
Tabulka 9: Cestování českých turistů do zahraničí dle cílové destinace	26

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Dotazník	I
Příloha B – Obrázky vybraných destinací Chorvatska	IV

PŘÍLOHY

Příloha A – Dotazník

1. NAVŠTÍVILI JSTE CHORVATSKO V POSLEDNÍCH 10 LETECH?

Povinná otázka, respondent se musel rozhodnout mezi odpověďmi „ano” a „ne”.

2. CESTUJETE DO CHORVATSKA PRAVIDELNĚ?

Povinná otázka, respondent se musel rozhodnout mezi odpověďmi „ano”, „nevím” a „ne”.

3. POKUD ANO, ZA JAKÝM ÚČELEM CHORVATSKO NAVŠTĚVUJETE?

Nepovinná otázka, respondent mohl zvolit jednu z nabízených odpovědí.

- letní dovolená u moře
- turistika, potápění, rybolov
- kulturní a historické památky
- zaměstnání

4. DO KTERÝCH DESTINACÍ CESTUJETE NEJRADEJÍ/NEJČASTĚJI ?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

- Istrie
- Střední Dalmácie
- Jižní Dalmácie
- Zadarsko, oblast Šibeniku

5. JAK DLOUHO OBVYKLE TRVÁ VAŠE DOVOLENÁ?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

- Týden, 2 týdny, méně než týden, více než 2 týdny

6. CO VÁS NA TURISTICKÉ DESTINACI CHORVATSKA NEJVÍCE PŘITAHUJE?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí (min. 1).

- pláže, moře, příroda
- cenová dostupnost
- dopravní dostupnost
- jiné

7. CO VÁS NAOPAK OD DOVOLENÉ V CHORVATSKU ODRAZUJE?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí (min. 1).

- přeplněné pláže
- příliš dlouhá cesta autem
- nevyhovující ubytování
- jiný důvod

8. KTERÝM UBYTOVACÍM ZAŘÍZENÍM DÁVÁTE PŘEDNOST?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

- Apartmán, Hotel, Ubytování v soukromí, penzion

9. CESTUJETE DO CHORVATSKA SAMI NEBO S CESTOVNÍ KANCELÁŘÍ?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

- > Vlastní doprava a ubytování, přes realizaci cestovní kanceláře či agentury

10. JSTE SPOKOJENI S NABÍZENÝMI SLUŽBAMI V CHORVATSKU?

Povinná otázka, respondent se musel rozhodnout mezi odpověďmi „ano“, „nevím“ a „ne“.

11. POKUD NE, CO BYSTE ZLEPŠILI?

Nepovinná otázka, respondent mohl napsat odpověď vlastními slovy.

12. JSOU PODLE VÁS DNEŠNÍ SLUŽBY V CESTOVNÍM RUCHU KVALITNĚJŠÍ NEŽ PŘED 20 LETY?

Povinná otázka, respondent se musel rozhodnout mezi odpověďmi „ano”, „nevím” a „ne”.

14. JSTE

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

- > Žena, muž

15. VĚKOVÁ KATEGORIE

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

- 19-35 let
- 36-50 let
- 51 let a více
- do 18 let

16. NEJVYŠŠÍ DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

- Střední s maturitou
- Vysokoškolské vzdělání
- Gymnázium
- Střední odborné s výučním listem
- Základní

1.1 ZDROJE RESPONDENTŮ

Níže uvedený seznam obsahuje odkazy na nejvýznamnější stránky, ze kterých přišli respondenti (dle refereru):

- nezjištěno (57.7%)
- facebook.com (20.8%)
- google.cz (5.1%)
- vyplnto.cz (4.8%)
- email.seznam.cz (3.9%)
- redir.netcentrum.cz (1.7%)

Příloha B – Obrázky vybraných destinací

Ostrov Brač

Zdroj: CHORVATSKO – OSTROV BRAČ. *Pobytové a poznávací zájezdy CK SLAN tour.* . [online]. © 2010 – 2013 SLAN tour [cit. 2013-03-23]. Dostupné z: <http://svetnadosah.com/zeme/chorvatsko/ostrov-brac>

Národní park Krk

Zdroj: VIG TRAVEL. *Typy na výlety.* [online]. [cit. 2013-03-23]. Dostupné z: http://www.vigtravel.cz/rogoznica_tipy.html

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Kristýna Škávová

Obor: Management cestovního ruchu

Forma studia: prezenční

Název práce: Rozvoj cestovního ruchu v Chorvatsku

Rok: 2013

Počet stran textu bez příloh: 52

Celkový počet stran příloh: 4

Počet titulů českých použitých zdrojů: 7

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 3

Počet internetových zdrojů: 20

Počet ostatních zdrojů: 1

Vedoucí práce: Ing. Iveta Hamarneh Ph.D.